Эртага Тошкентда Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги илғорларининг республика кенгаши очилади

КЕНГАШ ҚАТНАШЧИЛАРИГА ҚИЗҒИН САЛОМ!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 51 (5642).
1 МАРТ 1985 й.
ЖУМА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган.
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

К. У. ЧЕРНЕНКОга

РСФСР Олий Совети депутатлигига сайланганлиги тўғрисидаги гувоҳнома топширилди

Суратда: гувоҳномани топшириш пайти. ТАСС—ЎзТАГ телефотоси.

Иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Олий Советларига ва маҳаллий Советларга ўтказилган сайлов совет кишиларининг юксак сиёсий активлигини, партия билан халқнинг мустаҳкам бирлигини намойиш этди. Бу сайлов КПСС билан Совет давлатининг мамлакатдаги ривожланган социализмни такомиллаштиришга қаратилган, бунёдкорлик ва тинчлик манфаатларини кўзлайдиган ички ва ташқи сиёсати тўла-тўкис қўллаб-қувватланганлигининг янги ёрқин далилидир.

28 февраль куни КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси К. У. Черненкога ўн биринчи чақириқ РСФСР Олий Советининг депутати қилиб сайланганлиги тўғрисидаги гувоҳнома топширилди.

Гувоҳномани Москва шаҳар Куйбишев сайлов округи округ сайлов комиссиясининг раиси Ю. И. Калинин топширди.

Ўртоқ К. У. Черненко РСФСР Олий Советининг депутати қилиб сайланганлиги тўғрисидаги гувоҳномани қабул қилиб олар экан, катта ишонч учун пойтахтнинг Куйбишев райони сайловчиларига астойдил миннатдорчилик изҳор этди. У сайловчиларнинг депутати бўлиш юксак шараф эканини ва бу шарафни оқлашга ҳаракат қилишини айтди.

Бу сайлов, бутун сайловолди кампанияси меҳнаткашларнинг ишчанлиги ошганлиги, ўз депутатларига талабчанлиги кучайганлиги билан фарқ қилди, деб уқтирди ўртоқ К. У. Черненко. Бу жуда соғлом, тўғри тенденция Марказий Комитетнинг 1984 йил апрель Пленумида Советлар ишини яхшилаш юзасидан кўрилган тадбирлар ўз самараларини бераётганлигини кўрсатиб турибди.

Советларимиз халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва сифатини яхшилаш учун ўз ҳуқуқларидан кенгроқ фойдалана бошлаганликлари жуда соз, деб таъкидлади Константин Устинович Черненко. Улар мактаб ислоҳотини амалга оширишда, қонун чиқарувчи органларимизнинг фаолияти устидан контроллик қилишда, интизом ва тартибни мустаҳкамлашда, одамларнинг меҳнат ва турмуш шароитларига тааллуқли кўпгина бошқа масалаларни ҳал этишда тобора актив роль ўйнамоқдалар. Бу йўлни мустаҳкамлаш ва ривожлантириш керак.

Биз ҳаммамиз кундалик ташкилотчилик ишида ташаббускорликни ошириш, қатъиятни кучайтириш устида иш олиб боришимиз керак. Партия ўзининг XXVII съездига тайёргарлик кўраётган ҳозирги вақтда бундай қилиш, айниқса муҳимдир.

Гувоҳномани топшириш пайтида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари В. В. Гришин, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси В. В. Прибитков, Куйбишев район партия комитетининг биринчи секретари Ю. А. Прокофьев ҳозир бўлдилар. (ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

28 февраль куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида шаҳар ва район партия комитетлари иккинчи секретарларининг семинар-кенгаши бўлиб ўтди. Уни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев очди ва нутқ сўзлади.

«КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ К. У. Черненконинг кўрсатмаларини ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумининг партиявий раҳбарлик услуби ва методларини янада такомиллаштириш тўғрисидаги қарорларини бажариш юзасидан шаҳар ва район партия комитетларининг вазифалари ҳақида» Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари Т. Н. Осетров доклад қилди.

Семинар-кенгаш қатнашчилари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Ҳ. Абдуллаеванинг «КПСС Марказий Комитети 1983 йил июнь Пленуми қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ К. У. Черненконинг йўл-йўриқларини ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумининг идеологик ва тарбиявий ишни янада такомиллаштириш тўғрисидаги талабларини бажариш соҳасида шаҳар ва район партия комитетларининг фаолиятини кучайтириш тўғрисида»ги докладини ҳам тингладилар. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, Ўзбекистон ССР Госплани раиси Қ. А. Аҳмедов «КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ К. У. Черненконинг кўрсатмалари ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумининг қарорлари асосида ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишнинг баъзи масалалари тўғрисида» доклад қилди.

Ички партиявий турмушни активлаштиришга, Устав талабларига риоя этишга партия комитетлари аппаратининг таъсирини кучайтиришнинг баъзи масалалари ҳақида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ташкилий-партиявий ишлар бўлимининг мудири П. В. Догонкин, шаҳар ва район партия комитетларининг партия ва давлат интизомини янада мустаҳкамлаш соҳасидаги вазифалари тўғрисида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги Партия комиссиясининг раиси Р. Ҳ. Абдуллаев ахборот бердилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумининг қарорларини бажариш соҳасидаги иш тажрибасини баҳам кўриш давомида бир қанча шаҳар ва район партия комитетларининг иккинчи секретарлари сўзга чиқдилар.

Ўн тўққизинчи чақириқ халқ депутатлари маҳаллий Советларига ўтказилган сайлов якунлари тўғрисида

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг

АХБОРОТИ

1985 йил 24 февраль якшанба куни ўн тўққизинчи чақириқ Ўзбекистон ССР халқ депутатлари область, район, шаҳар, шаҳарлардаги район, посёлка ва қишлоқ Советларига сайлов бўлиб ўтди.

Бу йилги сайлов кампанияси партия билан халқнинг бирлиги тобора мустаҳкамланаётган, КПСС Марказий Комитетининг, ўртоқ Константин Устинович Черненко бошчилигидаги Марказий Комитет Сиёсий бюросининг фаолияти якдиллик билан ва батамом маъқулланаётган бир вазиятда, партия XXVI съездининг ва КПСС Марказий Комитети кейинги Пленумларининг қарорларини бажариш учун умумхалқ кураши авж олиб кетган вазиятда ўтди.

Ўртоқ К. У. Черненконинг «Ривожланган социализмни такомиллаштириш йўлидан» деган программавий асарида ва унинг 22 февралда сайловчиларга қаратилган нутқида баён этилган қоидалар ва хулосалар, шунингдек партия билан Совет ҳукумати бошқа раҳбарларининг нутқлари сайловчиларнинг ишлаб чиқариш ва ижтимоий активлигини юксалтиришга, сайловолди социалистик мусобақасини кенг қулоч ёздиришга ғоят катта ёрдам берди.

Партия, совет органлари, жамоат ташкилотлари ва меҳнат коллективлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумининг ҳамда Ўзбекистон ССР Олий Совети X сессиясининг қарорларини ижро этиш юзасидан республикадаги социал вазиятни соғломлаштириш борасида олиб бораётган катта ва собитқадам ишлар сайлов кампаниясига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказишга самарали таъсир кўрсатди.

Сайловга тайёргарлик ва уни ўтказиш билан боғлиқ тадбирлар Ўзбекистон ССР Конституциясига, халқ депутатлари маҳаллий Советларига сайлов тўғрисидаги Қонунга тўла мувофиқ равишда, гражданларнинг кенг иштирокида амалга оширилди. Кўпдан кўп сайловолди йиғилишларида меҳнаткашлар депутатликка номзодларнинг сиёсий ва ишчанлик фазилатларини эркин ва ҳар томонлама муҳокама қилдилар, уларга наказлар бердилар, республиканинг иқтисодий ва социал ривожлантиришни жадаллаштиришга, давлат, хўжалик ҳамда жамоат ташкилотларининг ишини янада яхшилашга, камчиликларга қарши курашни кучайтиришга қаратилган фикр-мулоҳазалар ва таклифларни айтдилар.

Сайловни ўтказиш учун 41498 та сайлов комиссияси тузилган эди, бу комиссияларнинг ишида жамоат ташкилотлари ва меҳнат коллективларининг 485491 нафар вакили иштирок этди.

Комиссияларнинг составида 282005 ишчи ва колхозчи бўлиб, улар 58,1 процентни; 222652 киши КПСС аъзолари ва аъзоликка кандидатлар бўлиб, улар 45,9 процентни; 262839 киши партиясиз бўлиб, улар 54,1 процентни; 239299 киши хотин-қизлар бўлиб, улар 49,3 процентни, 139606 киши 30 ёшгача бўлган ёшлар бўлиб, улар 28,7 процентни; 83368 киши ВЛКСМ аъзолари бўлиб, улар 17,2 процентни ташкил этди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми олган маълумотларга кўра республика халқ депутатлари 12 область, 155 район, 123 шаҳар, шаҳарлардаги 17 район, 94 посёлка ва 1202 қишлоқ Советларига сайлов ўтказилди. Маҳаллий Советларга сайлов ўтказиш учун 104513 сайлов округи, шу жумладан: область Советларига —3081, район Советларига —15511, шаҳар Советларига—12637, шаҳарлардаги район Советларига 2785, посёлка Советларига —4714, қишлоқ Советларига 65785 сайлов округи тузилди.

Бўлиб ўтган сайлов совет кишиларининг юксак даражадаги онглилигини, партия билан халқнинг бузилмас бирлигини яна бир бор кўрсатди, социалистик демократиянинг чинакам тантанаси бўлди. Сайловчиларнинг 92 процентдан кўпроғи кундуз соат 12 гача ўзларининг гражданлик бурчини адо этиб, коммунистлар билан партиясизлар блокининг номзодлари учун овоз бериб бўлдилар.

Республика халқ депутатлари маҳаллий Советларига ўтказилган сайловда 8764670 сайловчи ёки жами сайловчиларнинг 99,99 проценти иштирок этди.

Коммунистлар билан партиясизлар блоки номзодлари учун:

Область Советларига 99,99 процент,

Район Советларига 99,99 процент,

Шаҳар Советларига 99,96 процент,

Шаҳарлардаги район Советларига 99,93 процент,

Посёлка Советларига 99,94 процент,

Қишлоқ Советларига 99,99 процент овоз берилди.

Номзодларга:

Область Советларига 0,01 процент,

Район Советларига 0,01 процент,

Шаҳар Советларига 0,04 процент,

Шаҳарлардаги район Советларига 0,07 процент,

Посёлка Советларига 0,06 процент,

Қишлоқ Советларига 0,01 процент қарши овоз берилди.

Тошкент область Советига сайлов ўтказувчи сайлов округларидан бирида депутатликка номзоднинг ўрни бўшаб қолганлиги учун сайлов ўтказилмади.

Жами республикада маҳаллий Советларга 104512 депутат сайланди. Сайланган барча депутатлар коммунистлар билан партиясизлар блокининг номзодларидир.

Депутатлар составида 41150 ишчи ёки 39,4 процент, 31267 колхозчи ёки 29,9 процент, ишчи ва колхозчиларнинг ҳаммаси эса 72417 ёки 69,3 процент бўлди. Депутатлар орасида КПСС аъзолари ва аъзоликка кандидатлар —45372 киши ёки 43,4 процент, партиясизлар 59140 киши ёки 56,6 процент, хотин-қизлар 51640 киши ёки 49,4 процентни ташкил этди. 30 ёшгача бўлган депутатлар — 36646 киши ёки 35,1 процент, ВЛКСМ аъзолари — 22895 киши ёки 21,9 процентдан иборат. Депутатлар составининг 46,9 проценти янгиланди.

Ўзбекистон ССР халқ депутатлари маҳаллий Советларига сайланган депутатлар состави Советларнинг чинакам халқчиллигини, совет жамиятининг социал структурасини, мамлакатимиз халқлари ўртасидаги метиндек бирликни ва доимий мустаҳкамланиб бораётган бузилмас дўстлик ва қардошликни акс эттиради.

Ўзбекистон ССР халқ депутатлари маҳаллий Советларига сайлов якунлари, республика давлат ҳокимияти маҳаллий органларига коммунистлар билан партиясизлар бузилмас блокининг номзодлари якдиллик билан сайланганлиги — партия ва халқ бирлигининг, КПСС билан Совет давлати ички ва ташқи сиёсатини социалистик интернационализм ленинча ғояларини меҳнаткашлар тўла қўллаб-қувватлаётганлигининг, совет халқлари бузилмас дўстлиги ва қардошлигининг яна бир ёрқин далилидир. Сайлов ривожланган социалистик жамиятнинг чуқур демократизмини, меҳнаткашлар ўн биринчи беш йиллик топшириқларини бажаришда янада муваффақиятларга астойдил эришишга, Улуғ Ватан урушида Совет Иттифоқи қозонган Ғалабанинг 40 йиллигини ва мамлакат олдида коммунистик бунёдкорликнинг янги-янги уфқларини очиб берадиган жонажон Коммунистик партиянинг XXVII съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа байроғини баланд кўтариб боришга азму қарор қилганликларини яққол кўрсатди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

Ўзбекистон ССР Олий Советини чақириш тўғрисида

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми қарор қилади:

1. Ўн биринчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг биринчи сессияси 1985 йил 30 март куни Тошкент шаҳрида чақирилсин.

2. Ўзбекистон ССР Олий Совети сессиясининг муҳокамасига қуйидаги масалалар киритилсин:

Ўзбекистон ССР Олий Советининг мандат комиссиясини сайлаш;

Ўзбекистон ССР Олий Советининг доимий комиссияларини тузиш;

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумини сайлаш;

Ўзбекистон ССР Министрлар Советини тузиш;

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонларини тасдиқлаш тўғрисида;

Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетини тузиш;

Ўзбекистон ССР Олий судини сайлаш;

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ К. У. Черненко КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг 1984 йил 15 ноябрдаги мажлисида берган кўрсатмалари асосида республикада халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни янада кўпайтириш ҳамда уларнинг сифатини яхшилаш борасида совет ва хўжалик органларининг вазифалари тўғрисида.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси О. САЛИМОВ.

Секретарь учун — Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Р. ОТАҚЎЗИЕВ.

Тошкент шаҳри, 1985 йил 28 февраль.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

Р. АБДУЛҲАСАНОВ, А. О. ҚОДИРОВ, А. САРАБЕКОВ ВА Т. ШАМШИЕВА ЎРТОҚЛАРНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СУДИНИНГ АЪЗОЛАРИ ЭТИБ САЙЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми қарор қилди:

Раҳимжон Абдулҳасанов, Аҳрор Охунжонович Қодиров, Абдуқодир Сарабеков ва Тожихон Шамшиева ўртоқлар Ўзбекистон ССР Олий судининг аъзолари этиб сайлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси О. САЛИМОВ.

Секретарь учун — Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Р. ОТАҚЎЗИЕВ.

Тошкент шаҳри. 1985 йил 28 февраль.

ЎҚИШ ТУГАДИ

Тошкент олий партия мактаби партия ва совет ходимлари малакасини ошириш республикалараро курсининг навбатдаги тингловчилари машғулотларни тугатдилар. Ўзбекистон, Тожикистон ва Туркманистон қишлоқ район партия комитетларининг биринчи секретарлари, партия Марказий Комитетлари ҳамда область партия комитетлари қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат саноати, сув хўжалиги бўлимларининг масъул ходимлари ривожланган социализмни такомиллаштиришнинг, ҳозирги босқичда КПСС иқтисодий сиёсати ва халқаро фаолиятининг актуал масалаларини ўргандилар.

Машғулотлар чоғида партия органларининг партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети кейинги Пленумларининг талабларидан, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ К. У. Черненконинг нутқларида, унинг «Ривожланган социализмни такомиллаштириш йўлидан» деган программавий асарида баён этилган кўрсатма ва тавсиялардан келиб чиқадиган вазифалари ўрганилди.

Ўқиш программасида ҳозирги шароитда ташкилий-партиявий ишларни янада яхшилаш, партиянинг аграр сиёсатини амалга оширишда партия ташкилотларининг фаолияти масалаларига каттагина ўрин берилди. Курс тингловчилари Тошкент ва Ғалаба район партия комитетларининг қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини интенсивлаш соҳасидаги ташкилотчилик ва идеологик ишлари тажрибаси билан танишдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретарлари Р. Ҳ. Абдуллаева, Е. А. Айтмуротов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бўлимларининг мудирлари, республика министрликлари ва идораларининг раҳбарлари, олимлар тингловчилар ҳузурида сўзга чиқдилар.

БАЙРОҚ ТОПШИРИЛДИ

«СССР 50 йиллиги номидаги Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасининг меҳнатчилари мамлакат пахтакорларини пишиқ-пухта техника билан таъминламоқдалар.

Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида юксак натижаларга эришганлиги, 1984 йилги иқтисодий ва социал ривожланиш планини муваффақиятли бажарганлиги учун корхона КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан тақдирланиб, СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасидаги Бутуниттифоқ «Ҳурмат тахтаси»га ёзилди.

Тракторсозларнинг 28 февраль куни бўлиб ўтган тантанали йиғилишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин бирлашма коллективига байроқни топширди.

(ЎзТАГ).

ДОЛЗАРБ МАВЗУ

БАҲОР КЕЛДИ, ПЕШВОЗ ЧИҚАЙЛИК

Баҳор келди. Яхши ниятли ҳар бир кишининг қалбида ширин туйғулар, яхши умид-орзулар уйғотиб фасли баҳор келди. Эртан-индан шаҳримизнинг гулзор-хиёбонлари, анҳорларининг соҳиллари, бағри кенг кўчалари-ю, боғлари баҳорнинг зумрад сепи билан безаниб, ям-яшил бўлиб кетади. Яхши анъаналаримиздан бири — баҳор фаслида, куз чоғида шаҳримизда кўчат ўтқазиш, кўкаламзорлаштириш ойликлари ўтказишдир. Табиатни севган ҳар бир эзгу ниятли киши кўчат экади, боғ яратади. Халқимиз «Яхшидан боғ қолади..» деб бежиз айтмаган. Икки миллионли шаҳримиз аҳолиси агар бир тупдан довдарахт кўчати ўтқазса, уни парваришлаб кўкартирса, тасаввур қилинг, азим Тошкентимиз ўрмон-шаҳарга, афсонавий Боғи Эрамга айланиб кетади.

Тошкент шаҳри территорияси ҳозир 25 минг гектардан ортиқ майдонни эгаллаган. Унинг бағрида ҳали кўкаламзорлаштириладиган, боғ ва хиёбонларга айлантириладиган жойлар кўп. Аҳоли турар жойларидаги турли манзарали ва олча, олма, шафтоли, ўрик, олхўри каби мевали дарахтларни, ёқутдек товланиб, гулзор-хиёбонларни безаб турган гул-чечакларни кўрганда баҳридилингиз очилади. Октябрь районидаги «Илғор» маҳалласида бўлсангиз ҳар бир хонадонда, ҳар бир кўчада турли-туман мевали дарахтларнинг қийғос гуллаганини кўрасиз, бу маҳалла кишилари чинакам табиат мухлиси, миришкор одамлар эканига тасанно ўқийсиз. Шу райондаги Аносов кўчасининг икки чеккасида ёз кунлари олмалар шиғил ҳосил қилиб, шохлари эгилиб ётади. Шу атрофдаги Улуғбек, Беҳзод, Полтавский кўчалари ҳам мевали дарахтлар, гулзорлар билан безаниб туради. Акмал Икромов районининг Бешқайрағоч массиви мевазор боғларга туташиб кетганга ўхшайди.

Очиқ гап, шаҳримизнинг ҳамма жойида ҳам мевали ва манзарали дов-дарахтлар ўтқазишга, уни парваришлаб кўкартиришга ва асраб-авайлашга кўпда яхши эътибор берилмайди. Ҳар йил баҳор ва куз ойларида шаҳарнинг турар жой массивларига, хиёбонларига, сой-анҳор соҳилларига миллионлаб туп мевали ва манзарали дарахт кўчатлари ўтқазилади, план 100 процентдан ошириб бажарилди, деб расмиятчилик билан ҳисобот берилади, лекин асосий ишга— ўтқазилган кўчатларни парваришлашга панжа орасидан қаралади, натижада кўплаб одамларнинг меҳнати ва давлат маблағи ҳисобига ўтқазилган навниҳоллар қуриб-қовжираб қолади, одамлар меҳнати, давлатимиз ажратган маблағ исроф бўлади.

Мана бир мисол. Юнусободнинг «Д—2»» бекатидаги хиёбонга бундан икки-уч йил илгари кўплаб дарахт кўчатлари экилди, улар бир мавсум парвариш қилинди, машиналарда сув олиб келиб қуйилди, кейин ўз ҳолига ташлаб қўйилди. Ана энди шу хиёбондаги дарахтлар қуриб-қовжираб, синиб ётибди. Шаҳримиздаги дов-дарахтлар ўтқазилган хиёбонларга бундай эътиборсизликни йўқотишимиз, мутасадди ташкилотлар хиёбонларнинг ям-яшил бўлиб туришига доимий ғамхўрлик қилишлари лозим.

Шаҳримизнинг марказий хиёбонларига, катта кўчаларига манзарали дарахтлар экиш билан бирга, сой-анҳор бўйларига, саноат корхоналари, мактаблар, боғчалар, ўқув юртлари, айрим медицина муассасаларининг ҳовлиларига мевали дарахтлар экиш айни муддаодир.

Шаҳримиз Чотқол тоғлари этагида, Чирчиқ воҳасида жойлашган, бу ер сувга сероблиги билан яна ҳам файзлидир. Чотқол тоғларидан бошланган Чирчиқ дарёси Тошкентнинг ҳар томонига қон томирлари каби 90 та каналдан сув тарайди. Бу каналларнинг умумий узунлиги 390 километрдан ортиқ. Ана шу оби-ҳаёт наҳрларидан хиёбонларимиз, боғларимиз, экинзорларимиз сув ичиб, дастурхонимиз ноз-неъматлар билан тўлади. Бу йил қишда тоғларга шу қадар кўп қор ёғдики, шаҳримиз анҳорларидан тўлиб-тошиб сув оқади. Шунинг учун ҳам Анҳор, Салор, Бўрижар, Қорақамиш, Кайковус, Қоңқус, Кичкириқ ва бошқа сув иншоотларини чиқиндилардан тозалашимиз, сув соҳилларининг мусаффолигини сақлашимиз керак. Оқар сувларга чиқиндиларни ташлайдиган, мағзава оқизадиган, уни ифлослайдиган баъзи корхоналарни қатъий огоҳлантириш керак. Бу борада Тошкент шаҳар ободонлаштириш Бош бошқармаси, шаҳар санитария-гигиена станциялари, республика санитария, гигиена ва касб касалликлари илмий-текшириш институти ходимлари, Қизил Ярим Ой жамияти ва Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш жамияти бўлимлари мутасаддилик қилишлари лозим.

Шаҳримиздаги барча маҳалла комитетлари, ЖЭКлар ва аҳоли турар жойларининг кенг жамоатчилиги ариқларни, булоқ, ҳовуз, қудуқ ва бошқа сув иншоотларини тозалаб, баҳор мавсумига шай этиб қўйишлари керак. Шаҳримиздаги ўйилаб истироҳат боғларида, дам олиш зоналарида ҳашар ўтказиб, аҳоли ҳордиқ чиқарадиган жойларни оромбахш масканга айлантирайлик!

Баҳор жамолини яна ҳам гўзаллаштириш учун шаҳримиз табиатига куч-ғайратимиз билан жило берайлик. Баҳор келди, пешвоз чиқайлик, азиз ҳамшаҳарлар!

(Эртага — баҳорнинг иккинчи куни Тошкентда Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги илғорларининг республика кенгаши очилади. Ана шу кенгашга, «Ўроқ ва Болға» иттифоқига бағишланган материалларни газетамизнинг 2-саҳифасида ўқийсиз).

ЎРОҚ ВА БОЛҒА ИТТИФОҚИ МУСТАҲКАМЛАНАВЕРСИН!

«СОВЕТ ЖАМИЯТИМИЗ БУГУНГИ КУНДА СОЦИАЛИСТИК ИЖТИМОИЙ МУНОСАБАТЛАРНИНГ ТАШКИЛ ТОПГАН СИСТЕМАСИДАН ИБОРАТ БЎЛИБ, БУ МУНОСАБАТЛАРДА ИШЧИЛАР СИНФИНИ, КОЛХОЗЧИ-ДЕҲҚОНЛАРНИ, ХАЛҚ ЗИЁЛИЛАРИНИ, МАМЛАКАТНИНГ БАРЧА МИЛЛАТЛАРИ ВА ЭЛАТЛАРИНИ ИҚТИСОДИЙ, СИЁСИЙ ВА ҒОЯВИЙ ЖИҲАТДАН БИР БУТУН ҚИЛИБ ЖИПСЛАШТИРАДИ».

К. У. ЧЕРНЕНКО.

• Қишлоққа такомиллашган техника • Оталиқ ёрдами янада кучаяди • Машинасозларнинг улкан режалари • Шаҳарлик ҳашарчилар ҳиммати • Чўллар обод бўлмоқда

САМАРАЛИ ҲАМКОРЛИК

У. БАҲОДИРОВ,
Ўзбекистон Компартияси Пискент район комитетининг биринчи секретари.

Тошкент шаҳри ишчи ва хизматчилари билан районимиз меҳнаткашлари ўртасидаги «Ўроқ ва Болға» дўстлиги тобора мустаҳкамланиб бормоқда. Бу ҳамкорлик самараси, айниқса, деҳқонларимиз учун масъулиятли давр ҳисобланган, ғалвир сувдан кўтариладиган дамларда яққол намоён бўлмоқда. Бизга ҳар йили Тошкент шаҳрининг Октябрь, Сергели, А. Икромов районлари ишчи ва хизматчилари ҳосил йиғим-теримида яқиндан ёрдам беришмоқда. Жумладан, ўтган йили ҳам улар районимиз хўжаликларида самарали меҳнат қилишди. Бу ўринда Октябрь районидаги 130 дан ортиқ корхона ва ташкилот вакилларидан иборат 5 мингга яқин ҳашарчининг районимиздаги «Пискент», «КПСС XXVI съезди» совхозларида, Свердлов номли колхозда етиштирилган мўл-кўл ҳосилни ёғин-сочинли кунларга қолдирмай йиғиштириб олишда жонбозлик кўрсатишганини таъкидлаб ўтиш лозим. Ҳашарчилар ўртасидаги ўзаро меҳнат беллашувида «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Госснаб», республика қишлоқ хўжалиги министрлиги, Тошкент тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси теримчилари пешқадамликни қўлдан беришмади. Мазкур коллективларнинг С. Қобилов, К. Шодиева, Р. Қодирқулов, А. Бешкемов, Х. Худойқулова сингари ходимлари кунига 100—120 килограммга етказиб пахта териб, пахтакорларимиз билан тенгма-тенг меҳнат қилишди.

Деҳқонларимизнинг ғайрат-шижоатлари ҳамда шаҳарлик ҳашарчиларнинг ҳимматлари туфайли районимизда йиллик пахта тайёрлаш плани муддатидан олдин — 14 ноябрда адо этилди. Йил охиригача қабул пунктларига 44 минг тоннага яқин қимматбаҳо хом ашё етказиб бердик. Ҳосилдорлик эса 31 центнерни ташкил этди.

Йилдан-йилга районимиздаги колхоз ва совхозларнинг машина-трактор парки кенгайиб, қишлоқ хўжалиги ишларини механизациялашдаги ҳиссаси ортиб бораяпти. Деҳқон меҳнати осонлашиб, турмуши фаровонлашиб боряпти. Бу муваффақиятда, сўзсиз ишчилар синфи ва шаҳарлик зиёлиларнинг муносиб улуши бор.

Шаҳар ва қишлоқ алоқалари фақат қишлоқ хўжалик ишлари билангина чекланмайди. Пойтахтнинг маданият ва санъат ходимлари районимиз меҳнаткашлари ҳузурида бўлиб, концертлар кўрсатишади, бадиий ҳаваскорлик тўгаракларининг ишини яхшилашда ёрдам беришади. Шаҳарлик олимларнинг колхоз ва совхозларда бўлиб, турли мавзуларда лекция ва суҳбатлар ўтказиши ҳам яхши анъана бўлиб қолди.

Айни пайтда биз ҳам саноат корхоналарини қимматбаҳо хом ашё билан таъминлаш, тошкентликлар дастурхонига сархил дала неъматларини етказиб бериш йўлида кўп ишлар қилаяпмиз.

«Ўроқ ва Болға» иттифоқини бизга доҳиймиз В. И. Ленин васият қилган. Шу боисдан ҳам биз бу дўстликни янада мустаҳкамлаш йўлида куч-ғайратимизни аямаймиз.

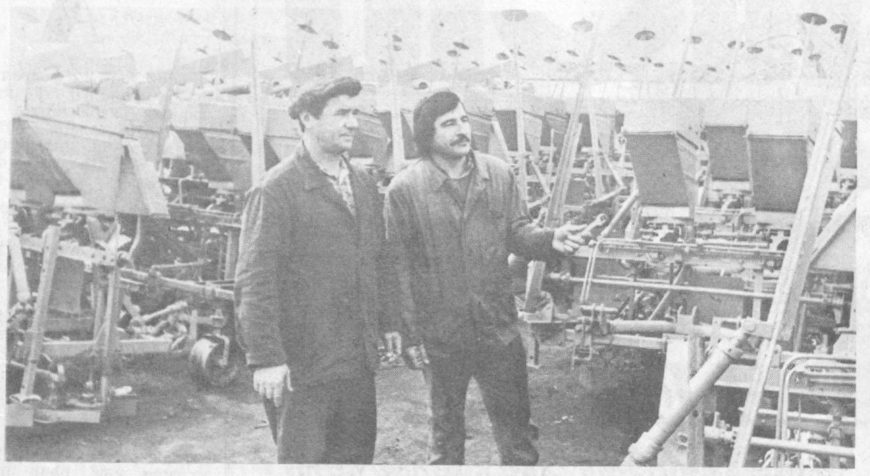

Йилдан-йилга «Ўроқ ва Болға» иттифоқи мустаҳкамланиб, шаҳар ва қишлоқ алоқаси ҳар томонлама ривожланиб бормоқда. Тошкентдаги саноат корхоналарининг азамат меҳнаткашлари деҳқонларига йил сайин кўплаб серунум машиналарни етказиб беришмоқда. Олимлари пахтанинг серҳосилли навларини яратишяпти. Пахта йиғим-терими кезларида шаҳарликлар пахтакорларга яқиндан кўмаклашишмоқда. Лойиҳачилар қишлоқ меҳнаткашлари учун қулай ва шинам турар жой биноларини таклиф қилишяпти. Бу эса бузилмас дўстлик манбаининг асосий омилидир.

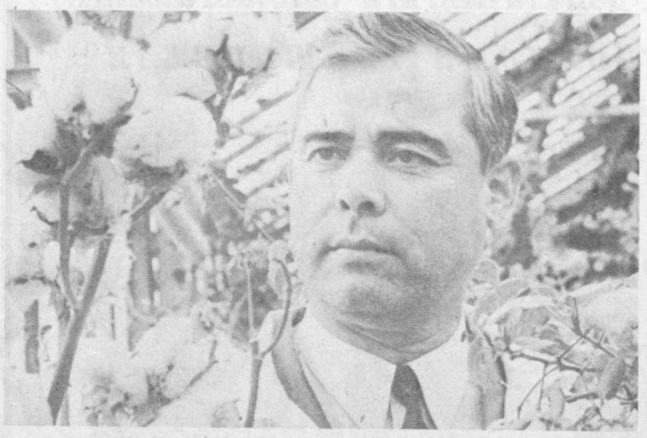

Шаҳар ва қишлоқ дўстлиги

ПАХТАКОРНИ ЎЙЛАБ

«Ташсельмаш» заводи республикамиз қишлоқ хўжалиги машинасозлиги саноатининг байроқдори ҳисобланади. Мамлакатимиздаги барча пахтакор республикаларда ишлаётган пахта териш комбайнлари шу ерда тайёрланади. Корхона ишчилари самарали фаолияти билан ишчилар синфи ва қишлоқ меҳнаткашлари ўртасидаги дўстона алоқаларни мустаҳкамлашга муносиб ҳисса қўшиб келяпти. Республика қишлоқ хўжалиги ходимлари қурултойи арафасида, биз завод партия комитетининг секретари Аъло Набихонович МАҚСУДОВ билан учрашиб, коллективда ҳозирги пайтда қилинаётган ишлар ҳақида гапириб беришни илтимос қилдик.

— Ишчилар синфи билан деҳқонлар синфининг дўстлиги социалистик тузумимизнинг муҳим хусусиятларидан биридир. Коммунистик партия ва Совет ҳукумати бу дўстликни мустаҳкамлаш учун барча имкониятларни яратяпти.

Урушдан кейинги йилларда республикамизда пахта етиштириш кескин кўпайди, қишлоқ хўжалиги ишларини механизациялаш даражаси ўсди. Бу муваффақиятда республикамиздаги йирик корхоналардан бўлган бизнинг заводимиз коллективининг ҳам муносиб улуши бор. Бугунги кунда корхонамиз конвейеридан такомиллашган «зангори кема»лар тушириб олиняпти. Улар ёрдамида ҳар йили республикамизда умумий пахта ҳосилининг 70 процентга яқини териб олинади. Конструкторларимиз ва инженерларимиз юксак техник характеристикага эга бўлган «зангори кема»лар яратиш йўлида тинмай изланмоқдалар.

Мамлакатимиз халқи немис-фашист босқинчилари устидан қозонилган Буюк Ғалабанинг 40 йиллигини байрам қиладиган йилда коллективимиз 9500 та «зангори кема» ишлаб чиқаришни мақсад қилиб қўйган. Ҳозирги меҳнат суръатлари бу ваъда сўзсиз бажарилишидан далолат беради. Январь ойида пландагидан 13 та кўп зангори кема тайёрланди. Февраль ойи топшириғи ҳам муваффақиятли адо этилди.

Мана бир неча йилдирки, заводимиз коллективи Жиззах область Пахтакор районидаги Акмал Икромов номли совхозга оталиқ қилиб келаяпти. Бу хўжаликнинг машина-трактор парки ҳамиша соз бўлишида, қишлоқ хўжалиги ишларини механизациялаштириш даражаси ўсишида коллективимизнинг муносиб ҳиссаси бор.

Деҳқонларга кўрсатилаётган оталиқ ёрдамларимиз фақат шулардан иборат эмас. Ҳар йили «Ташсельмаш» заводининг ишлаб чиқариш цехларида, шунингдек техник таълим синфларида юзлаб қишлоқ механизаторлари, «Сельхозтехника» район бўлимларининг мутахассислари, барча пахтакор республикалардаги ҳунар-техника билим юртларининг ўқитувчилари ўз малакаларини оширадилар.

Бу ўқув жараёнида қишлоқ механизаторларига анча катта программа тавсия қилинаяпти. Унда пахта териш машиналарини ишлатиш ва уларнинг ишчи аппаратларига техник хизмат кўрсатиш, техникани сақлаш масалаларига асосий эътибор берилади.

Конструкторлар билан учрашув ҳам ўқувнинг муҳим қисми ҳисобланади. Бунда конструкторлар механизаторларни ишлаб чиқарилаётган машиналарни такомиллаштириш истиқболи билан ҳам таништирадилар.

Айни пайтда механизаторлар конструкторларга ҳозир далаларда ишлаётган машиналарнинг яхши томонлари ва камчиликлари ҳақидаги ўз фикр-мулоҳазаларини билдирадилар.

Хуллас, қишлоқ меҳнаткашлари билан алоқалар бир томондан дўстлигимизни мустаҳкамласа, иккинчи томондан умумий ишимизга яхши нафи тегаяпти. Биз шу боисдан ҳам қишлоқ билан алоқаларимиз янада мустаҳкамланишини истаймиз.

Қишлоқ қурилишларида

РЕЗЕРВЛАРНИ ИШГА СОЛИБ

Ўн биринчи беш йилликда қурувчиларнинг муҳим вазифаларидан бири капитал маблағларни оқилона сарфлаб, асосий фондларни тез ва соз ишга туширишдан иборат. Буни чуқур ҳис этган «Узколхозстрой» бирлашмасининг «2-Узсовхозспецстрой» республика тресті коллективи КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорларини оғишмай амалга ошириб, Ўзбекистон қишлоқларида улкан бунёдкорлик ишларини олиб боришмоқда. Трест ўтган йилги республика социалистик мусобақасида ғолиб деб топилиб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғига сазовор бўлганлиги ҳам бежиз эмас.

Мана кўп йилдирки, коллективга қурилишда суяги қотган, моҳир ташкилотчи, ўз касбининг устаси, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумида номи тилга олинган Ўктамхон Каримовна ҚАМБАРОВА раҳбарлик қилиб келяпти.

Қурултой арафасида трест бошқарувчиси мухбиримизга қуйидагиларни гапириб берди.

— Маълумки, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумида капитал қурилишдаги бир қатор камчиликлар рўй-рост кўрсатиб ўтилди ва қурувчилар олдига катта масъулиятли вазифалар қўйилди. Пленум қарорлари олдимизга юксак талаблар қўйиш билан бирга, бизни янги марралар сари илҳомлантиради. Пленум қарорларини дастуриламал қилиб олган коллективимиз қурилиш ишларини тубдан яхшилаш, ишлаб чиқариш фондларини, уй-жой биноларини ва социал маданий-маиший объектларни ўз вақтида ишга тушириш учун бутун куч ва имкониятларини ишга солмоқда.

Беш йилликнинг ўтган тўрт йилида қувончли ютуқларни қўлга киритдик. Пудрат ишлари планига қўшимча 407,0 минг сўмлик қурилиш ишлари бажарилди. Қурилиш товар маҳсулоти ишлаб чиқариш планини 698 минг сўмликка ошириб адо этдик. Бу муваффақиятларга 60,61 ва 64-колхозлараро ихтисослаштирилган кўчма колонналар, шунингдек, С. Шаропов ва Н. Жумаев, Э. Исҳоқов, А. Эргашев, И. Раҳимовлар бошлиқ бригадалар салмоқли ҳисса қўшдилар.

Ўтган йили республика колхоз ва совхозларида жуда кўплаб объектларни қуришда иштирок этдик. Чунончи, бир қатор чорвачилик комплекслари, дон, ўғит сақлашга мўлжалланган омборларни қуриб фойдаланишга топширдик.

Жиззах ва Бухоро областларида консерва заводларини қуриб бердик. Бундан ташқари, Ҳаққулободда ва Наманган областининг Уйчи районида, Қорақалпоғистон АССРнинг Беруний, Андижон областининг Избоскан районларида бир қатор ишлаб чиқариш корпусларини бунёд этишда иштирок этдик. Ҳар йилгидек, ўтган йили ҳам асосий эътибор қишлоқ меҳнаткашларининг турмуш, уй-жой шароитини яхшилашга қаратилди. Масалан, колхоз ва совхозларда 495,386 квадрат метр уй-жой, 942 ўринли шифохона, 42092 ўқувчи ўринли мактаб, 13065 ўринли мактабгача тарбия болалар муассасалари ва бир қатор клуб ва маданият уйларини қуриб бердик.

Маълумки, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумида чала қолаётган объектлар, тугалланмаётган қурилишлар ҳажми кўплиги кескин танқид қилинди. Бу борада ҳам муайян ишларни амалга оширмоқдамиз.

Партия қарорларидан илҳомланган трестимиз қурувчилари зўр кўтаринки руҳда меҳнат қилишиб, беш йилликнинг якунловчи йилини, умуман ўн биринчи беш йилликни зарбдорона якунлаш учун юксак марраларни кўзлаб тер тўкмоқда. Бу йил қарийб 28 миллион сўмликдан зиёд қурилиш-монтаж ишларини амалга оширишимиз лозим. Айни пайтда ана шу юксак маррага эришиш Ўзбекистон қишлоқларини гўзаллаштириш учун барча имкониятларни ишга солмоқдамиз.

ФАКТ ВА РАҚАМЛАР

Республика пойтахтининг машинасозлари қишлоқ хўжалигини материал-техника базасини мустаҳкамлаш, пахтачиликни комплекс механизациялашга салмоқли ҳисса қўшиб келишмоқда. Беш йилликнинг ўтган тўрт йили мобайнида Ўзбекистон областлари ва мамлакатнинг бошқа пахта экадиган республикалари Тошкент корхоналаридан:

Пахта экадиган колхоз-совхозларда турли хил ишларни бажарадиган 98 минг 967 трактор олишди. Партия ва ҳукуматимизнинг қишлоқ хўжалигини янада мустаҳкамлаш борасидаги қарорларини бажара борган тракторсозлар пландан ташқари 467 пахта териш машинасини пахтакорларга ҳадя этишди.

●

Тошкент тракторсозлари томонидан ишлаб чиқарилган 146368 трактор прицеплари мамлакат хўжаликларида пахтани қоп-қанорсиз ташишда ишлатилмоқда.

Прицепларнинг асосий қисми ўтган йилги йиғим-терим давридаги «дала — хирмон — қабул пункти» конвейерида ишлатилди.

●

Чигитни аниқ уяларга ташлайдиган 34805 трактор сеялкалари хўжаликларга жўнатилди.

●

Минглаб кўрак чувийдиган машиналар ҳар йилги йиғим-терим даврида пахтакорларга кўмак бермоқда.

●

Деҳқонлар талаби асосида иш тутаётган Тошкент саноат корхоналарининг меҳнаткашлари йил сайин қишлоқ хўжалик машиналари учун эҳтиёт қисмлари, чорвачилик комплекслари ҳамда ем-хашак тайёрлаш учун агрегатлар ишлаб чиқаришни кўпайтириб боришмоқда. Фақатгина «Ташсельмаш», «Агрегат», «Узбексельмаш», «Ташхимсельмаш» заводлари ҳамда «Узбекхлопкомаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси ўтган йили 20205 минг сўмлик ёки пландан ташқари 260 минг сўмлик эҳтиёт қисмлари ишлаб чиқаришди.

ЧЎЛҚУВАРЛАР УЧУН

«Средазгипроводхлопок» институтининг коллективи республикамиз ва мамлакатимизда ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилашга катта ҳисса қўшмоқда. Институтда яратилган лойиҳалар асосида йирик саҳро ва чала саҳро массивларини комплекс ўзлаштириш ишлари амалга оширилмоқда. Бу массивларда Ўрта Осиёнинг йирик деҳқончилик хўжаликлари барпо этилмоқда. Институт лойиҳачилари бошқа республикаларга ҳам қардошлик ёрдамини кўрсатишмоқда. РСФСРнинг Иваново областида бунёд этилаётган янги совхозларнинг лойиҳалари бунинг ёрқин далилидир. Қарши чўлида янги ерларни ўзлаштиришга ҳам катта аҳамият берилмоқда. Қарши чўлини ўзлаштиришнинг биринчи навбати бўйича ишлар ниҳоясига етмоқда. Лойиҳачилар ва бунёдкорларнинг зарбдор меҳнати туфайли 190 минг гектардан зиёд қўриқ ер ўзлаштирилди. Бу ерда 60 та совхоз ташкил этилди. Янги-янги шаҳарлар ва район марказлари пайдо бўлди. Қарши чўли ингичка толали пахта етиштириш учун қулай зона ҳисобланади. Институт мутахассислари ҳозир чўлни ўзлаштиришнинг иккинчи навбати техник лойиҳасини ишлаб чиқишди. Унда янгидан 84 минг гектар ерни ўзлаштириш, эскидан суғорилаётган жойларда эса 18 минг гектар майдонни қайта реконструкциялаш кўзда тутилган. Натижада даштдаги хўжаликларда 150 минг тонна пахта, 67 минг тонна сут, 9 минг тонна гўшт, шунингдек, кўплаб миқдорда сабзавот ва мевалар қўшимча равишда етиштириладиган бўлади.

М. КОЦЮБА.

Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида

25 минг экспонат

Республика Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмаси 72 гектар майдонда жойлашган. Етти павильон, иккита очиқ майдонда ва олтита экспонатли участкаларда халқ хўжалигининг барча соҳалари бўйича 25 минг экспонат намойиш этилмоқда. Кўргазманинг янги-янги павильонлари фойдаланишга топширилди. Улар орасида «Пахтачилик», «Капитал қурилиш ва қурилиш материаллари», «Республика ирригаторлари ва мелиораторлари техника ўқуви уйи» павильонлари бор. Бугунги кунда «Пахтачилик ва техника экинлари», «Пахтачилик», «Қишлоқ хўжалиги» павильонлари янги экспонатлар билан бойиди. Бу ерга келаётган минглаб томошабинлар республикамиз пахтачилигида эришилган муваффақиятлар билан қизиқиб танишмоқдалар. Экспонатларга назар ташлаб, қишлоқ хўжалигининг техника билан таъминланиш даражасини яққол кўриш мумкин. Ҳозирги пайтда ҳосилнинг ярмидан кўпроғи машиналарда териб олинмоқда. Кўргазма экспонатлари республикамизда пахтачилик тараққиёти, деҳқончиликнинг янги методлари, пахтанинг янги навлари, дала меҳнатчилари учун тайёрлаб чиқарилаётган машиналар ва механизмлар ҳақида ҳикоя қилади. «Қишлоқ хўжалиги» павильонида Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Ўсимликлар экспериментал биологияси институти мутахассислари яратган пахтанинг янги ва районлаштирилган истиқболли навлари намойиш этилмоқда.

Г. С. Зайцев номидаги пахтачилик селекцияси ва уруғчилиги институти ҳам «С—4727», «Қизил равот», «Чимбой — 3010», «Уйчи—2», «С—2606», «С—6037» навларини намойишга қўйган. Бу навларнинг уруғликлари миллионлаб сўм иқтисодий самара бермоқда. Янги навлар пахтачилик хўжаликларида кенг тадбиқ этиш ва районлаштириш учун тавсия этилган.

Р. Р. Шредер номидаги илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг экспонатлари ҳам ғоят қизиқарлидир. Олма, нок, анорнинг «Нафис», «Кузги», «Қизил нашвати» ва бошқа навлари намойишга қўйилган.

Яна бир қизиқарли экспонат диққатни тортади. Бу Тошкент фан ютуқларини ишлаб чиқаришга тадбиқ этишни тезлаштириш бўйича илмий марказида ишлаб чиқилган пахта териш машиналарининг ўзини ўзи тозаловчи шпинделидир. Бу янгилик пахта териш машиналари меҳнат унумдорлигини 20 процент оширади. Техника янгилиги механизаторларнинг юксак баҳосига сазовор бўлди. Эндиликда у «Ташсельмаш» заводида кўплаб тайёрланмоқда.

Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида намойиш этилаётган диорама пойтахтимиз аҳолиси ва меҳмонларида катта таассурот қолдирмоқда. Бу диорамада полизлар, пахта териш машиналари оҳиста бораётган пахтазорлар яққол кўзга ташланади. Айниқса, Зомин қўриқхонаси каби диёримизнинг гўзал табиати, ҳайвонот олами тасвирланган манзаралар томошабинларга манзур бўлади.

Совет ҳокимияти йилларида республикамиз қишлоқ хўжалигида улкан ўзгаришлар юз берди. Республика Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмаси ана шу улкан ютуқларнинг ажойиб кўзгусидир.

ИСТИҚБОЛЛИ ЛОЙИҲАЛАР АСОСИДА

Тошкентдаги «Узгипроводхоз» институтининг лойиҳалари асосида бугунги кунда республикамизнинг кўпгина районларида комплекс ўзлаштириш ишлари амалга оширилмоқда. Масалан, Бўзатов массивида мелиорация қурилиши кенг кўламда олиб борилмоқда. Кейинги пайтларда бу ерда 784 ўринли мактаб, 100 ўринли болалар боғчаси, маъмурий бино, учта йирик молхона, иккита ремонт-механика устахонаси ва бошқа қатор объектлар фойдаланишга топширилди. Қурилиш ишлари кўлами кенгайиб бормоқда. 3-қурилаётган корхоналар дирекцияси ўн биринчи беш йилликнинг якунловчи йилида «Узгипроводхоз»дан озуқа экинлари етиштириладиган уч минг гектарли майдонни комплекс ўзлаштириш лойиҳасини қабул қилиб олди.

Лойиҳа-смета ҳужжатлари катта ҳажмли ер текислаш ишларини олиб боришни кўзда тутади. Тузилган лойиҳаларда қишлоқ хўжалиги экинлари ҳосилдорлигини ошириш йўллари ҳам ҳисобга олинган. Уларда ерларнинг шўрини ювиш ва вегетация давридаги суғориш ишларини юқори сифатли олиб бориш режалари ҳам белгиланган.

Мелиораторлар деҳқончилик ерларини ўзлаштиришда КПСС Марказий Комитетининг октябрь (1984 йил) Пленуми белгилаган кўрсатмаларга, ўртоқ К. У. Черненконинг «...Суғориладиган ерларга янада эҳтиёткорона муносабатда бўлиш лозим» деган сўзларига қатъий амал қилмоқдалар. Бўзатов районида асосий ишларни олиб бораётган Эркиндарё кўчма механизациялашган колоннаси коллективи ҳам самарали меҳнат қилмоқда. Бу ерда далаларни текислаш лойиҳасини ҳаётга тадбиқ этишдан ташқари, суғориш системаларини реконструкциялаш, суғориш техникасини такомиллаштириш борасида ҳам диққатга сазовор ишлар олиб борилмоқда.

«Узгипроводхоз» институти ходимларининг мелиораторлар билан олиб бораётган ҳамкорлиги ижобий натижалар бермоқда. Буни «Приаралводстрой» трестига қарашли Эркиндарё кўчма механизациялашган колоннаси коллективи фаолиятида яққол кўриш мумкин. Бу колонна бешта чорвачилик совхози учун сув етказиб берадиган хўжаликлараро каналлар қурилишини муддатидан анча илгари тугатди. Илгари қақраб ётган ўн мингдан зиёд гектар майдон ана шу сув томирларидан баҳра олмоқда.

Беш йилликнинг тўртинчи йилида ҳам бир неча каналлар бунёд этилиши давом эттирилди. Натижада Аспантой ва Оққалин массивлари қўшимча сув билан таъминланди. Булар янги майдонларни ўзлаштириш, озуқа экинлари майдонларини кенгайтириш имконини бермоқда.

А. ВАЛУЙСКИЙ,
Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги министрлиги матбуот марказининг группа бошлиғи.

ДЕҲҚОНЛАРГА КЎПЛАБ ТЕХНИКА

«Узбексельмаш» заводининг меҳнатчилари «Кедр» деб аталган кузатувчи электрон системаси ўрнатилган «СХУ—4» такомиллашган янги чигит экадиган сеялкани ишлаб чиқаришни ўзлаштирдилар.

Бу йилдан янги техника экиш мавсумида кенг кўламда ишлатилади. Чунки, «СХУ—4» сеялкаси чигит экишда ҳар томонлама қўл келади. Шунинг учун ҳам «Узбексельмаш» заводи коллективи бу йилги экиш мавсумигача такомиллашган сеялкадан 2,5 минг дона тайёрлаб бериш мажбуриятини олди.

АНЪАНАГА СОДИҚМИЗ

Шаҳримиздаги енгил таксомоторлар экспериментал ишлаб чиқариш автотранспорт корхонаси мана ўн йилдирки — Жиззах область Октябрь район, Охунбобоев номли совхоз пахтакорларига яқиндан ёрдам бермоқдалар. Ўтган йилдаги бажарилган ишлар ва бу йилги тадбирлар ҳақида корхона директори Ҳожиакбар Иброҳимов шундай ҳикоя қилади:

— Бу йил мамлакатимиз ҳаётида алоҳида аҳамиятга молик йил. Совет халқининг Улуғ Ватан урушида қозонган Буюк Ғалабасининг 40 йиллигини нишонлаш билан бирга бўлажак КПСС XXVII съездига тайёргарлик кўрамиз. Аҳил коллективимиз ана шу саналарни меҳнатда юқори кўрсаткичлар билан нишонлашга аҳд қилиб, зиммаларига олган топшириқни шараф билан бажаришмоқда. Февраль ойи плани муддатидан илгари бажарилиб, аҳолига планга қўшимча 10 минг сўмлик хизмат кўрсатилди.

Анъанага биноан пахта ҳосилини машиналар ёрдамида йиғиб-териб олишда 30 дан ортиқ ҳайдовчиларимиз ҳар йили оталиғимиздаги хўжаликда меҳнат қилишмоқда. Ўтган йили пахта териш машинаси штурвалини бошқарган азаматларимиз хўжаликнинг 2000 тоннадан ортиқ «оқ олтин»ини териб бердилар. Бу ишда Н. Верченко бошчилик қилган отряддаги КПСС аъзоси, корхона партия комитети аъзоси Н. Акбаров, отряд аъзоларидан М. Умаров, С. Фролов, А. Қудратов, А. Ребриковлар намуна кўрсатишди.

Совхоз далаларида бу йил амалга ошириладиган ишлар плани ишлаб чиқилди. Йигитларимиз 2030 тонна «оқ олтин» териб беришади. 30 кишидан иборат комплекслашган бригадада беш слесарь, бир пайвандчи ва электрик ҳам бор. Улар совхоз далаларида бўлишиб, 20 та «зангори кема», 30 та прицеп, 10 та кўрак чувийдиган машина, 2 та токарлик станогини ремонтдан чиқаришади. Бу ишларнинг ҳаммаси шу йилнинг 10 августигача бажарилади. Бундан ташқари, хўжаликка 5 минг сўмлик эҳтиёт қисмлар етказиб берамиз.

2 бет. ТОШКЕНТ ОҚШОМИ
1 МАРТ, 1985 й.

Шогирднинг дил сўзлари

БИЗНИНГ ЗУЛФИЯ ОПА

Ҳар гал редакция топширига билан қайноқ ҳаёт қучоғига, меҳнаткаш одамлар ҳузурига кириб бораркинман, хаяжонга тўлиб, севиниб кетаман. Ассалом, ҳаёт! Салом, менинг замондошларим!— дейман энтикиб. Мени ажойиб одамлар билан, гўзаллик билан учраштирган ҳаётга, касбимга ташаккур!

...Зулфия опа бир неча кун сафарда ё учрашувларда бўлиб, редакцияга кириб келади-ю, бирдан иш юришиб кетади. Бир-бирдан ажойиб узоқлашиб қолган ходимлар жипслашади. Ҳаммамизни тўплаб, журнал учун режалаштирган мавзулар-у суратларни кўриб, уларни яна бир бор саралайди. Яна бизнинг хаёлимизга келмаган янги, жанговар, бугунги ҳаётимизга ҳамоҳанг мавзуларни айтади. Қаттиқ талабчанлиги-ю, қийинчиликлар сари йўллаб олиш билан бирга, журнал учун режаларни жиддий текширади... «Лаббай» деб жавоб берадиган мавзулар айтади... Ўзимизга яна чўғ солади.

— Партиямиз ва унинг Пленумлари бугун нимани талаб қилаяпти? Одамларчи?! Ҳаёт-чи!? —дейди Зулфия опа. — Шу бугунок Санъат, сиз Сурхондарёга жўнаб кетасиз. Катта бир совхоз ҳаётини ўрганиб, яхши очерк ёзиб келасиз. Одамлар билан бирма-бир гаплашинг. Юракларига қулоқ солинг, уларнинг талабларини ҳам, ўз ютуқларини ва имкониятларини ҳам биттама-битта ўрганинг. Сиз, Дилбархон, Қорақалпоғистонга борасиз...

— Насимахон, сиз, — дейди Зулфия опа давом этиб, —Тошкентдаги бирон маҳалла ҳаётини обдон ўрганинг. Улар қандай яшаяпти? Тўйлар қандай бўлаяпти? Эскилик урф-одатларига қандай кураш олиб борилаяпти?

Редакциямизда шу каби қатор вазифалар бажарилмагунча, очерклар суратларни билан тап-тайёр бўлмагунча Зулфия опа ўзи ҳам тинчимайди, бизни ҳам тинчитмайди. Лекин биз «Очеркларни ёзиб бўлдик, бошқа авторларимиз асарларини ҳам таҳрир қилиб топширдик», деб хотиржам бўлолмаймиз. Балки бошқатдан ёзиш кераклиги, балки... Яна таҳрирбоп жойларни чиқиб қолар. Зулфия опа тайёрланган барча очерк, лавҳаларни, хикоя ва шеърларни уйига олиб кетиб, саҳар чоғларидаги энг унумли иш пайтида ўқиб чиқар... Шундай экан, унга ҳар бир асар ҳам яхши таъсир этиши керак. Ва ниҳоят, бутун журналнинг биронта саҳифаси ҳам диққат-эътибордан четда қолмайди.

— Журналга яхши авторлар топинг. Ҳамма ёзувчилар, ҳамма яхши журналистлар билан алоқа боғланг. Уларга янги мавзулар айтинг...

Зулфия опа бундай гапларни қайта-қайта тайинлайди. Зеро, республикамизнинг ҳамма ёзувчилари, шоирлар, газеталарда ишлаётган барча талантли журналистлар, олимлар «Саодат» таклиф қилган мавзулар асосида ёзилган ранг-баранг асарларни билан журналимизда қатнашиб келишяпти.

— Ўткир Ҳошимовга телефон қилинг. Ойдинхон, балки янги хикоя ёзгандир. Улмас Умарбеков, Шукур Холмирзаевларга ҳам айтинг... Асқад ака янги роман ёзяптилар. Дарров «парча» олинг...

Зулфияхоним ҳаётни севади, ҳаётни ҳамма вақт пухта ўрганишга чорлайди бизни. Бир марта шундай бўлди. СССР Давлат мукофоти лауреати паррандабоқар Саломат Сайдалиева ҳақида журналга ёзиш керак эди. У Бўстонлиқ адирлари этакларига жойлашган Ильич номли паррандачилик фабрикасида оператор Кун совуқ, қор ёғаяпти.

— Сайдалиевани редакцияга таклиф қила қолинг, шу ерда суратга олдириб, гаплашиб оласиз, деб қолди журналнинг кичик раҳбарлари бири. Ишим осон кўчди деб ўйлаб, телефонбошлади. Саломат Сайдалиева билан суҳбатлашдим.

Зулфия опа эртасига ишга чиқиб, яна ҳамма юмушларимизни бирма-бир суриштирди. Саломат Сайдалиева ҳақида ёзаётганимни билиб:

— Бориб келдингизми, ўша бирлашмага! Ишларини кўрдингизми, атрофидагилар билан гаплашдингизми? — деб сўраб қолди.

— Йўқ! Шу ерга чақириб...

— Бориш керак. Бормасдан, кўрмасдан ёзманг!—деди.

Аввалига «парррандачилик фермасида нимани кўрардим» деган хаёлга бордим. Лекин йўлда қийналиб, совуқ қотиб бўлса ҳам етиб боргач, Саломат опани ўттиз минг товуқ боқилаётган каттакон цехда... пульт ёнида чаққонлик ва моҳирлик билан ишлаётганини кўргач, у билан ёнма-ён меҳнат қилаётган гўзал, лобар қизи Инобатхон ва сулув келини Жумагул билан суҳбатлашгач, бутунлай бошқача тасаввурга эга бўлдим. Ҳаяжон ва илҳом билан «Гўзал тақдирлар ҳақида қўшиқ» номли очерк ёздим.

Ҳа, Зулфия опада кишини илҳомлантира билувчи, сафарбар эта олувчи санъат, куч-қудрат, маҳорат бор. Зулфия опанинг далдаси, бир огиз ширин сўзи билан журнал учун бир кечада ҳикоями, бош мақолами, суҳбатми, ниманики зарур бўлса— ёзиб келган пайтларим кўп бўлган. Ишонч, энг муҳими яхши гап, даъват, кор руҳ одамга қанот бағишлайди, ғайратингга ғайрат қўшиб юборади. Аксинча, ишончсизлик, дағал муомала, бир огиз ёмон гап кўл-оёғингни боғлаб, фикрлашдан тўхтатиб қўйишини ҳеч гапмас.

Ҳа, мана бир неча йилдан бери «Саодат» журнали редакциясида Зулфия опа билан ёнма-ён ишлаб, унинг муҳаррирлик санъатини ўз кўзим билан кўриб келаяпман. Журналнинг омма ўртасида, айниқса, хотин-қизларимиз учун севимли бўлишида унинг хиссаси катта. Зулфия опа бизнинг ҳаммамизни ўйкинчиликка ўрганиб қолишимизга йўл қўймайди... ҳар бир суратнинг ва ҳатто хикоянинг ёки мақола сарлавҳасининг қандай бўлишини ҳам диққатдан четда қолдирмайди. Гоҳ вақтлари журнал саҳифаларида мақола... таҳрир қилинган материалларни ўқиганда, катта ҳарф бўлиб, изтироб... қолган чоғлари ҳам бўлган. Айниқса, суратларни сифатли, ёрқин, жозибали бўлишини фотомухбирга жуда кўп уқдиради.

— Сурат олган борганда шундайгина нусха кўчириб келавермаганда,— дейди Зулфия опа,— одамларни сиз меҳнатдаги энг қизғин лаҳзаларини, энг характерли, ибратли дақиқаларни, ҳаёт ва табиат гўзалликгини суратга олинг.

Зулфия опа ҳар доим бизга, фотомухбир ёки рассомга, масъул секретарга кўнгилни ёки ўз фикрларини айтаётганда, редакциямизга кечагина келиб-кетган ёки олдинги билан суҳбатлашганда, «Эҳ, магнитофонга ёзиб олиш керак эди-да бу яхши гапларни» деб ўйлайман. Лекин имкон бўлмайди. Барибир, ишон, чим комил-ки, бу қимматли сўзлар маълум даражада бўлса-да журналимизни жой олади. Ишаб, меҳнат қилишимизга ёрдам беради.

Республикамизнинг биринчи журналист хотин-қизлари, журналимиз... нинг дастлабки муҳаррирлари Тожихон Шодиева, Собира Холдорова, Хосият Тиллахонова, Саодат Шамсиева, Ойдин Собирова... ташкил этиб, бешигини тебратиб, вояга етказган «Саодат»га Зулфияхоним мана ўттиз икки йилдан бери бош редакторлик қилаяпти. Ўттиз икки йил, бу айтишгагина осон. Ўша ажойиб устозлари пайдо бўлган, қанча...табиатини давом эттираяпти. Зулфияхоним кутлуғ 70 ёшга тўлган бу баҳорда «Саодат» журнали олтмишинчи кўкламга қадам қўйди.

Мен бир қанча мукофотлар лауреати, Ўзбекистон халқ шоираси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, қадрдон Зулфия опамизнинг шоирлик санъати ҳақида сўзламадим. Бу соҳанинг ўз устозлари бор. Мен шуни айтиш келади-ки, Зулфия опа ўз шеърларида «Фарзандим, шеърим, бир тезроқ, макон кур, энг тоза юракда!» деб мурожаат қилади. «Саодат» ҳам унинг фарзанди, «Саодат» ҳам тоза юракдан жой олади. Сиз эса Зулфия опа, биз шогирдларингиз қалбида доимо ўнинг мангусиз... кайтмас. Редакцияга ҳар куни тонг билан «Ассалом, ҳаёт!» деб кириб келасиз-да, бизга бир бўлиб, она бўлиб, ҳаёт нашъасини, ҳаёт қўшиғини куйлайсиз!

Санъат МАҲМУДОВА.

* Санъат хабари

Халқ жасорати солномаси

Қизил майдон. Ғалаба салюти. Фашист босқинчиларга қарши кураш бутун оғирлиги ўз зиммасига олган кишилар қувонч. «Ғалаба!» — «Ташсельмаш» заводининг нишчиси Ю. Бутусов ўз картинасини шундай деб номлади. Бу кар тина бошқа асарлар қатори, хавас кор рассомлар ва манзарали-амалий санъат усталарининг 19 февралда Тошкентда очилган республика кўргазмасида... намойиш этилмоқда. Кўргазма совет халқи Улуғ Ватан урушида фашистлар Германияси устидан қозонган Ғалабанинг 40 йиллигига бағишланган.

Бу ерда республика барча областлари ва Қорақалпоғистон рассомлари, рошлари, графиклари ва халқ санъати студияларининг қатнашчилари бўлган авторлар ўз асарларида совет солдатларининг уруш фронтларидаги жанговар жасоратларини ҳам, фронт орқасида — завод ва фабрикалардаги, далалардаги меҳнатни ҳам акс эттирганлар.

Кўпгина асарлар бугунги кунига, унинг меҳнат муваффақиятларига бағишланган. Кўргазмада манзара... амалий санъатнинг... ҳайкалтарошлик, графика ва жанрларида ... ишланган саккиз юздан ортиқ асари қўйилган.

(ЎзТАГ).

Атроф-муҳит муҳофазаси—шарафли бурчимиз

ИНСОН ҚЎЛИ— ГЎЗАЛЛИК ЯРАТАДИ

Она-табиат инсон ҳаёти учун кера кли ҳамма бойликларни: тоза ҳаво, мусаффо обн-ҳаёт, битмас-туганмас наботот ва ҳайвонот оламини, бебаҳо хазиналарни яратиб қўйибди. Табиатнинг ана шу инъомларини асраб-авайлаш, эҳтиёжимизга яраша тежаб-тергаб ишлатиш ва муҳофаза қилиш ҳар биримизнинг шарафли бурчимиздир. Ўзбекистон ССР Табиатни муҳофаза қилиш жамиятининг Тошкент шаҳар бўлими ўз кундалик фаолиятида бу, га алоҳида эътибор бермоқда. Партия ва ҳукуматимизнинг табиат бойликларини муҳофаза қилиш ва улар дан тежаб-тергаб фойдаланиш ҳақидаги қарорларини жамият бўлими турли корхона, идора, муассаса ва жамоатчилик ташкилотлари билан ҳамкорликда амалга оширнб келяпти.

Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш бўлимимнинг ҳозир 37 мингдан кўпроқ аъзоси бўлиб, улар 2790 бошланғич ташкилотга бирикган.

Жамиятнинг шаҳар бўлимида тузилган Совет ва унинг президиуми ўз иш фаолиятини шаҳар районлари территориясидаги тупроқ, сув, атмосферанинг ифлосланишини олдини олиш, наботот ва ҳайвонот оламини муҳофаза қилишга қаратган.

Ям-яшил боғларимиз, кўм-кўк хиёбонларимиз шаҳримизга, кўп қаватли осмонўпар биноларимиз ҳуснига-ҳусн қўшади. Одамлар ундан баҳра олади, хушҳол кувонади, дилларг яйрайди. Хиёбонларнинг кўпайтириш учун янги-янги хиёбонлар, боғлар яратиш, уй ва кўчалар атрофини обод қилиш, боғларини аэ кўз қорачиғидай сақлаш зарур. Бу борада Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг ободонлаштириш Бош бошқармаси, табиатни муҳофаза қилиш жамияти бир талай ишларни амалга оширди. Ўтган йили баҳорги ва кузги кўчат ўтқазиш мавсумида манзарали дарахтлар билан бирга 176 минг туп мевали дарахт ниҳоллари ҳам ўтқазилди.

Биргина ўтган йилнинг ўзида 26 та янги хиёбон барпо этилди. Ҳозирда шаҳримизнинг яшил зоналари майдони кенгаймоқда.

Шуни ҳам айтиш керакки, яшил майдонлар ва ундаги ҳар бир гектар дарахтлар йилига 10—20 минг тонна кислород ишлаб чиқаради ва 5—10 тонна зарарли газларни ютади. Дарахт япроқлари эса тебиий елпиғич вазифасини ўтайди, ёз ойларида ҳароратни 3—5 даражага пасайтиради.

Мана, ўлкамизга баҳор сеп ёйиб келмоқда. Минишлаб одамлар ерга ишлов бериб, баҳорги юмушларни бошлаб юборишди. Бу пайтда кўчат ўтқазиш ишлари қизғин бўлади. Кўчат экиладн, бироқ, афсуски, унинг парвариши унутилади. Гап ўнлаб кўчат экишда эмас, балки битта кўчат экиб, уни парваришлаб кўкартиришда. Яшил зоналарни ҳам топташга йўл қўймаслик керак.

Шаҳримизнинг Горький майдони бекатида автобусларнинг бекатга етказмасдан ёки ўтиб кетиб тўхташи натижасида 100 метр чамаси яшил майдон лойга қорилиб ётибди. Бундай ҳоллар шаҳримизнинг кўпгина бекатларида содир бўлаётгани ачинарлидир. Автокорхоналарнинг раҳбарлари бу ачинарли ҳолга қарши қатъий чора кўриб, ҳайдовчилар ўртасида тарбиявий-тушунтириш ишларини олиб боришлари керак.

Она-табиатни муҳофаза қилиш борасида оммавий-тарғибот, тарбиявий ва санитария ишларини қизғин олиб бориш айни муддао бўлур эди. Шаҳримизнинг гавжум жойларига, сўлим хиёбонларига, сохилларига, мактаб, ўқув юртлари ва турли ташкилотлар атрофига «Табиат муҳофазаси» кўргазмали ташвиқот плакатлари ўрнатиш, «Яшиллик оламини асранг», «Зилол сувга ахлат ташламанг», «Гулзорга қараб завқ олинг, лекин уни топтаманг», «Гулчи-ёхларни узманг» каби мурожаатлар ёзиб қўйиш, рангли плакатлар осиш жуда катта тарбиявий аҳамиятга моликдир.

Атроф-муҳит муҳофазасида сув манбаларини тоза сақлаш алоҳида аҳамият касб этади.

Тошкент шаҳар сув иншоотлари тармоғи 147,3 километрни ишғол этади. Шаҳардаги баъзи завод ва фабрикалар, маиший хизмат корхоналари, курилиш ташкилотлари ана шу оқар сувларни ифлослантирмоқда. Салор каналини «Ташкентская», «Узбеккабель», «Узбекгазмонтаж» корхоналари, нефть базаси, маргарин заводи, Қорасув каналини эса қоғоз ишлаб чиқариш фабрикаси, Қорақамиш каналини Тошкент тош кесиш заводи (бу завод суткасига, 560 куб метр ифлос сув оқизади) ва бошқа корхоналар ифлослантирмоқда.

Ўтган йили Тошкент шаҳар сув хўжалиги бошқармаси билан ҳамкорликда 9 районидаги 11 канал фаолияти назорат қилинди. Аҳоли ўртасида турли маиший чиқиндиларни оқар сувларга ташламаслик ҳақида тушунтириш ишлари олиб борилди.

Шаҳар табиатни муҳофаза қилиш жамияти ҳайвонларни муҳофаза қилиш станцияси билан ҳам яқин алоқада иш олиб бормоқда. Аҳоли ўртасида уй ҳайвонларини сақлаш тартиби, санитария қоидаларига амал қилиш тўғрисида кўплаб суҳбат ва лекциялар уқилмоқда.

Табиатни муҳофаза қилиш бўйича ўтган йили 40 дан ортиқ кўргазмалар уюштирилди.

Шаҳар табиатни муҳофаза қилиш жамияти қошида турли секциялар иш олиб борапти. Бу секцияларга танилиқ табиатшунос олимлар раҳбарлик қилмоқдалар. Атмосфера ҳавосини муҳофаза қилиш, сув манбаларини сақлаш, манзарали кўчатлар ўстириш бўйича бундай секцияларимиз фаоллик кўрсатилмоқда. Булардан ташқари, янги 6 та ҳаваскорлик тўгаракларни ҳам мунтазам ишлаб турибди. Боғбонлар ва соҳибкорлар, кактусчилар, манзарали сайроқи қушлар, ҳайвонларни севувчилар ҳам ана шундай ўз табиатшунослар тўгаракларни шулар жумласидандир.

Уз ишларини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI ва XVII пленумлари қарорларини асосида ташкил этаётган Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш жамиятининг барча аъзолари, кенг жамоатчилик шаҳримиз табиатининг гўзал бўлиши унинг ҳавоси, суви, тупроғи, наботот олами учун бутун куч-ғайратларини, билим-иқтидорларини сафарбар этишади.

А. БОЛТАЕВ,
Ўзбекистон ССР Табиатни муҳофаза қилиш жамияти Тошкент шаҳар бўлими раисининг ўринбосари.

Билъасизми?

МАРТ ОЙИНИНГ ТАЪРИФИ

«Март» сўзи грекча «марснус» сўзидан олинган бўлиб, у чорва ва далаларнинг ҳимоячиси, уруш худоси Марс шарафига қўйилган.

Мартнинг қадимги руcча номи —сухой, яъни «ёғин кам бўладиган пайт» демакдир. Бизнинг ўлкамизда эса мартда ёғин-сочин миқдори анча юқори бўлади.

Наботот оламида

ҚОРА ҚАРАҒАЙ

Қора қарағай дарахтининг баландлиги 85 метр, танасининг йўғонлиги 2,8 метрга бўлиб, 400 йил умр кўради.

Бу дарахт Ўрта Осиё ва Қозоғистондаги тоғларда, уларнинг шимолий ёнбағирларида, жумладан Жунғар-Олатов, Тянь-Шань ва Помир-Олой тоғларида, Уш шаҳрига яқин дарадаги ва Қизилсув дарёси бошланадиган Олой ортидаги тизма тоғларининг шимолий ёнбағирларида ўсади. Бу ажойиб нгна барглн дарахтнинг Ўрта Осиё ва Қозоғистон халқ хўжалиги учун аҳамияти жуда катта. Чунки қора қарағай ёғочидан қурилиш ишларида кенг фойдаланилади. Маҳаллий аҳоли эса ундан ўтин тайёрлайди. Ҳозирги вақтда бу дарахт ўсадиган табиий майдонлар жуда сийракланиб кетди. Шунинг учун ўрмон мелиораторлари тоғли районларда қора қарағай ўрмонларини барпо этиш ишига ўз ҳиссаларини қўшишлари керак.

К. ОРИФХОНОВ,
биология фанлари кандидати.

Яхши анъана

БОҒ—МЕҲНАТГА ЧОРЛАЙДИ

Ешлигим Алимбува қишлоғида, боғларга се, роб ерда ўтган учун ми қаерда узумзор-у дарахтзорларни кўрсам дилдан яшнаб кетаман. Тошкент областининг Калинин районидаги ана шу гўзал боғларни, ажойиб боғбон оталаримиз номларини ҳурмат билан эслайман.

Эсимда, «Иттифоқ» колхозининг бепоён олмазорлари бўларди. Биз ўқувчилар ёз ойларида олма теришда иштирок этардик, иккинчи бир жойда эса узум узардик. Ҳам ўйин, ҳам меҳнат бизга завқ-шавқ бахш этарди. Шундай олма, нок ниҳоллари бўлар эдики, негадир ҳозир уларни учратмай қуяман. Афсус ўша олмазорлар ўрнида кўп қаватли уйлар қад кўтарди. Улар ўрнида қатор-қатор бинолар қад кўтарди. «Шу Олмазор олмазорлари нарига кўчирилса, олмазор эса унинг ҳовлисига ҳам пайдо бўлмасмикин?» деб ўйлаган кунларим ҳам бўлди.

Утмишни эслаб келажакка режа тузасан киши. Меҳнаткаш халқимиз яқин йилларда яна кўплаб боғлар яратади, деган умиддаман. Кези келганда шуни ҳам айтиш керакки, фарзандларимизни ҳам ёшликдан табиатни авайлашга ўргатиш, она-ер неъматларини исроф қилмасдан фойдаланишни уларнинг онгига сингдириш ҳаммамизнинг бурчимиз. Бунинг учун ўқув йили мобайнида бир неча бор боғ, хиёбонларга жуми экскурсия уюштириш, боғбонлар меҳнати билан уларни яқиндан таништириш мақсадга мувофиқдир.

Мактабларда «Ҳосил байрами» ўтказиш тобора анъана тусига кириб бормоқда. Лекин бу байрам ҳам кўпинча тор доирада ўтказилади.

Фарзандларимиз нафосат соҳиблари бўлиб етишишида уларда табиатга, боғларга муҳаббат уйғотишнинг аҳамияти ниҳоятда катта. Шундай экан махсус жой ажратиб кўплаб узумзор ва мевазор боғлар барпо этишимиз ва бу ишга болаларни ҳам жалб этишимиз лозим. Бунинг учун пионер отрядлари, «Еш боғбонлар», «Кушлар дўсти», «Гул ихлосмандлари» каби гуруҳлар ташкил этиш, бу ҳайрли ишда фаол қатнашган ёшларни тақдирлаш, турли значоклар тақдим этиш, «Ленин учқуни», «Гулчи», «Гулхан» каби газета ва журналларда табиат кўрки бўлган мевали дарахтларни кўпайтириш бўйича конкурслар эълон қилиш мақсадга мувофиқдир.

КПСС Марказий Комитетининг «Умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилишнинг асосий йўналишлари тўғрисида» қарорида болаларни меҳнатсевар қилиб тарбиялашга алоҳида аҳамият берилган. Болаларни кичик ёшдан дарахтларни парвариш қилишга ўргатиш ҳам шу жумлага кирадиган муҳим масаладир. Мактаб ўқувчилари ўз участкаларига мевали дарахтлар ўтқазиб парвариш қилишса, шаҳримизнинг ободонлаштиришидек ишларимизга ўз улушларини қўшган бўлишарди.

Тошкентнинг Фрунзе райони меҳнаткашлари Ўзбекистон пойтахти барча аҳолисига мурожаатида ҳаққоний таъкидлашганидек «Мевали дарахт кўкармаган бирорта уй, бирорта ҳовли бўлмасин!».

Ҳар бир ҳовли, ҳар бир кўчада мевали дарахт яшнаб турса, анор, анжир, жийда, бодом, хурмо, тоғолча, олхўри, олма, ўрик каби мевали дарахтлар кўпроқ экилса дейман.

Қ. АБДУЛЛАЕВА,
педагогика фанлари кандидати.

Тонг отмоқда. Зағчалар учиб келишди.

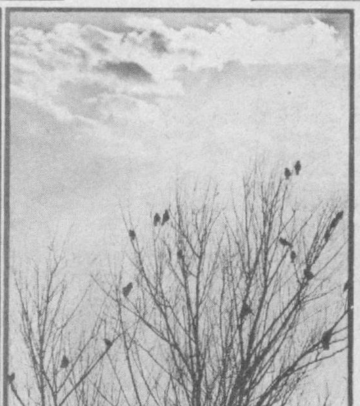

В. Соколов фотоэтюдлари.

Табиат мўъжизаси.
Х. Мирзакаримов фотоэтюди.

● МЎЪЖИЗАЛАР ОЛАМИДА

Бир тупи 15 хил олма беради

Чехословакия республикасининг Словакия вилоятида 200 ёшли ажойиб бир туп олма бор. Бу бир туп олма кўчатидан 15 хил олма териб олинади. Уларнинг баъзи хили эрта баҳорда пишса, баъзиси ёз ва куз ойларида пишади. Бу бир туп олма кўчати ушбу олмазор ҳосилини беради. Улкан бир туп олмадан 15 хил олма териб олинади. Уларнинг баъзи хили эрта баҳорда пишса, баъзиси ёз ва кеч кузга бориб етиладн.

С. ҒАФУРОВ.

Коинот сирлари

САМОДА НИМАЛАР БЎЛАДИ?

Март ойида, деярли кўзга кам кўринадиган Меркурий сайёрасини кузатиш мумкин. Ой давомида кечки пайт қуёш ботгандан тарафда Сувчи юлдуз туркумидан Балиқлар туркумига томон ҳаракат қилаётган Меркурий чарақлаётган Зуҳра томон яқинлашади. Куёшдан шарқ томон 18 градусга узоқлашган Меркурий 17 мартда қуёш ботгандан сўнг бир соат кеч ботади. Агар кечки осмонни 30—40 минут дед ҳисобласак, Меркурийни кўриш мумкин. Бунинг учун кичик дурбин ёки телескоп бўлса, у билан сайёранинг дискини кузатса бўлади. Оддий кўз билан эса у юлдузсимон кўринади.

Зуҳра осмонда энг ёруғ юлдузсимон кечқурун жанубда чарақлаб туради ва ой охирида ҳар куни бир соатларча кўриниб сўнг ботади. 23 мартда Балиқлар туркумида Зуҳра Меркурийдан 5 градус шимолроқдан ўтади.

Марсни кечки пайт Зуҳрадан шарқроқ ва жануброқдан топиш мумкин. Ҳамал юлдуз туркумида Марсни юлдуздек қизғиш рангидан топиб олиш осон.

Юпитер эрталабга яқин шарқда Жадди туркумида кўринади. Сатурн эса, ноябрьга Тарози юлдуз туркумида бўлгани учун тонгнинг ярмида жанубий-ғарбдан кўтарилиб, эрталаблари осмон гумбазининг энг юқорисига чиқади.

12—22 мартда Виргинид метеор оқими кузатилади. Секин ва ёруғ изли метеор ва болидларни тапкил бўлган оқим парчаланиб кетган кометанинг қолдиқларидир. Асосан у жанубда Гидра туркумида кўринади.

Йилнинг охирида Галлей кометаси билан учрашувни ҳамма қизиқиш билан кутаётир. Венера томон учирилган «Вега» номли икки совет космик аппаратлари ҳозир йўлда. Галлей кометаси эса 17 километр-секунд тезлик билан бизга яқинлашиб келяпти. Ҳозир у Ерга 600 миллион километр масофада Орион юлдуз туркумида бўлиб, фақат кучли телескоплар ёрдамида кузатилиятти.

21 март астрономик термин билан айтганда, тенг кунлик ҳисобланади, яъни тунга тенг деганн. Шу куни ҳалқимиз наврўз байрамини нишонлайди. Лекин қирқма календарига ёки бошқа астрономик календарга қарасак кун узунлиги 12 соату 10 минутлигини кўрамиз. Нега шундай? Гап шундаки, астрономлар қуёш марказининг чиқиши ва ботишини ҳисобга олиб, қуёш вақтини ўлчашади. Лекин кун қуёшнинг бир тарафи ботганда (масалан тепаси) ва бошқа тарафи чиққанда (бу гал ҳам тепаси ва лекин бошқа томон) тунлай ёришади.

Тўлиной — 7 мартда, янги ой 21 мартда «туғилади». Кунимиз эртаги ой мобайнида 1 соат 27 минутга узаяди.

В. УМАРОВ,
астроном.

● ГУЛ-ЧЕЧАКЛАР — ГЎЗАЛЛИК РАМЗИ

ФАСЛ САХОВАТИ

Баҳорнинг тароват ўзгача: борлиқни уйғотадиган илиқ нафаси, куртаклардан маржон, шабадалардан нимжу тақиши, кир-дала, гирлин гача сабзадан мавж бериш, дарахтларга кийдирган барқут либоси, ложувард янглиг осмони-ю, ферузадек жилға-сувлари билан гўзал бу фасл. Гуллар фасли— баҳорда ўлкамиз кўксини безайдиган ноёб наботот намуналари билан таништириб ўтамиз.

Бойчечак

Бойчечак — баҳор элчиси. Мурғаккина бу ўсимликнинг ангишвонадек келадиган нафис нуқра-заъфарон гулига назари тушган ҳар бир кишининг кайфияти кўтарилиб олам-олам қувонч олади. Қир-адир бўйлаб болалар дарахчиси— бойчечак, ни теришиб, суюнчи олишга ошиқадилар. Бойчечак мадҳ қилинган, кўшиқлар айтилган. Кўшиқда зироат, меҳнат, шодлик тараннум этилган.

Бойчечак пиёзгуллилар оиласига, чучмомадошларга мансуб кўп йиллик ўсимлик. Табиатда бойчечакларнинг турли хилини учратиш мумкин. Бойчечак илдиз-пиёзи февраль-март ойларида жозибали ҳуснини намойиш қилади. Табобатда бойчечак пиёзбошисидан жуда ноёб дори — галантамин алкалоиди олинади. Мазкур препарат полиомиелитнинг ноҳуш асорати ҳисобланувчи шол, фалаж ва нерв ронлики ни даволашда дардга даво бўлади. Бундан ташқари, галантамин қаттиқ нарсага уриниб шикастланган асаб толаларини даволашда ижобий натижа бериши билан ҳам кимматлидир.

Фусункор далаларимизнинг безаги бўлган бойчечакни узиб-юлиб исроф қилмаслигимиз, аксинча уни ардоқлашимиз керак.

Бинафша

Миттигина бинафшани ким билмайди дейсиз. Бинафша атри севимли кишини тўйиб-тўйиб нафас олишга ундайди. Унинг атри бир кандай кишини ўзига ром этмай қўймайди. Ариқ, жилға этакларида бежирим гуллари, анвойи ифориси билан бизни маст этадиган бинафшанинг шифобахш хислатлари ҳам бор. Халқ табобати амалиётида бинафшанинг ердан юқори қисми қуритилиб, чой, дамлама кўринишида ўпка йўли шамоллашида фойдаланилади. У балғам кўчирувчи омил сифатида, шунингдек буйрак ҳамда қовуқ хасталикларини барвараф этиш учун тавсия этилади.

Халқ табобати билимдони А. П. Попов шахсан ўзи бинафша илдизи асосида тайёрланган дориворни омилаган билан қизамиқ касаллигини осонлик билан даволаган. Чунончи, қайнатма шарбатини бемор болага ичирган, тупугини эса қаттиқ сиқилишига йўталганда ҳамда кўкрак устига кўйиб, бинт билан боғлаб, латма (компресс) кўринишида ҳам берилган. Шундай тадбирларни беш-олти бир неча бор қўллагач, ҳола осонлик билан касалликдан ҳалос бўлган. Бинафша асосида тайёрланган қайнатма бемаврд ўпкага тешиш, ўпка эмфиземасига, бош оғриқлари ва ҳаво таъсирида келадиган ўпка сили, бош кисқилишигаги даволашда ҳам ижобий таъсир қилади.

Болгар халқ медицинасида бинафша билан тери тошмалари йўқотилади. Қайнатилган бинафша барглари иллатли яра, чипқон, сил ва шишларга қўйилса, унинг газагини олади. Бинафшадан тайёрланган қайнатма юқори нафас йўллари шамоллашида, грипп, бодомчаларнинг яллиғланиши ва гар-гара сифатида ишлатилса, беморнинг аҳволи яхшиланади.

Хушбўй бинафша бизнинг ўлкамизда жуда кўп учрайди ва эрта баҳордан ҳаммасидан олдин гуллай бошлайди. Табиатимиз гуллари ичида бинафшанинг маданий равишда кўпайтириш, ўстириш ҳам мумкин. Бунинг учун бинафша тупидан шохалар ажратилиб, юмшатилган ерга экиб қўйилса, тездa у дувраклаб кўкариб чиқади ва жажжи ҳуш бўй гуллари билан ўз гилингиза файз киритади.

М. НАБИЕВ,
доришунос.

Редактор
Ш.О.УБАЙДУЛЛАЕВ.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

МОСКВА ЦИРКИ АРТИСТЛАРИНИНГ

ГАСТРОЛЛАРИ

(2 бўлимдан иборат)

ТОМОШАЛАР ҲАР КУНИ СОАТ 19.30 ДА, ШАНБА КУНЛАРИ СОАТ 16 ВА 19.00 ДА, ЯКШАНБА КУНЛАРИ СОАТ 13, 16 ВА 19.00 ДА БОШЛАНАДИ.

КОЛЛЕКТИВ БЎЛИБ КЕЛИШ УЧУН ЗАЯВКАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНМОҚДА.

Касса соат 10 дан 20.00 гача ишлайди.

ОРАСТАЛИК—САЛОМАТЛИК ГАРОВИДИР!

«ЧИСТОЛЬ—ЭКСТРА» ПОРОШОГИ ОШХОНА ВА ВАННАДА ОРАСТАЛИКНИ МУҲАЙЁ ЭТАДИ.

БУ ТОЗАЛАШ ВОСИТАСИ:

ошхона идиш-товоқлари, шу жумладан идишларнинг тагида куйиб қотиб қолган озиқ-овқат қолдиқлари;

ванналар ва раковиналардаги доғлар;

кафеллар ва кошинлардаги доғларни

тез ва самарали кетказади.

«ЧИСТОЛЬ-ЭКСТРА» ПОРОШОГИ ЁҚИМЛИ ЦИТРУС ҲИДИГА ЭГАДИР.

ОЛМАЛИҚ МАИШИЙ ХИМИЯ ЗАВОДИ ТАЙЁРЛАБ ЧИҚАРМОҚДА.

Оғирлиги 400 грамм.

Баҳоси — 90 тийин.

ВНИИХИМПРОЕКТНИНГ УРАЛ ФИЛИАЛИ.

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (телефон 45-37-27).

АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЮРОСИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

«ВТОРЧЕРМЕТ»

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИГА:

Газ билан қирқувчилар, гидропресс ва гидропичоқлар ишчилари, строгальшчиклар, зубофрезерчилар, токарлар, металлоломларни сараловчилар, шоферлар, қурилиш ишчилари, кранчилар, бош механик, бош инженер, бош энергетик, цехлар, план бўлими, қурилиш участкаси, транспорт участкаси бошлиқлари.

Корхонага бориб келиш учун махсус автобус хизмат кўрсатади.

Ёлғиз кишилар ётоқхона билан таъминланадилар.

КУЙБИШЕВ РАЙОНИ КОРХОНАЛАРИГА:

Печатниклар, қабул қилувчилар, чизмачилар, картографлар, нусха кўчирувчилар, вахтерлар.

ҲАМЗА РАЙОНИ АВТОМОБИЛЬ ТРАНСПОРТИ ТАШКИЛОТЛАРИГА:

«Е» категориясидаги ҳайдовчилар, автослесарлар, диспетчерлар, меҳнат ва иш ҳақи бўйича катта инженер, товаршунослар, бухгалтерлар.

КУЙБИШЕВ РАЙОНИ ТАШКИЛОТЛАРИГА:

Кассирлар, экономистлар, реклама бўйича методистлар, штатли ва штатсиз путевка тарқатувчилар.

ҲАМЗА РАЙОНИ ТАШКИЛОТЛАРИГА:

Бош бухгалтер ўринбосари, ревизорлар, кассирлар, товаршунослар, юк ташувчилар, қурувчилар.

Иш юзасидан ахборотлар ва йўлланмалар олиш учун қуйидаги адресларга мурожаат этинг:

Марказий пункт — Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона;

Ленин район пункти — Т. Шевченко кўчаси, 64-уй;
Октябрь район пункти — У. Юсупов кўчаси, 3-уй;
Чилонзор район пункти — 2-квартал, 3-уй;
Ҳамза район пункти — М. Ҳасанова кўчаси, 10-уй;
Куйбишев район пункти — К. Маркс кўчаси, 59-уй;
Киров район пункти — Энгельс кўчаси, 48-уй;
А. Икромов район пункти — Чилонзор массиви, 22-квартал, 13-уй;
Сергели район пункти — 2-квартал, 69-уй;
С. Раҳимов район пункти — Қорасарой кўчаси, 270-уй.

ХОНАДОНИНГИЗДАГИ ГИЛАМ ЖОЗИБАСИ

Сизнинг хонадонингиз деворларига осиб қўйилган чўғдек товланувчи гиламлар ўзига хос файз ва ҳусн намоён этади.

СИЗ «ЧИЛОНЗОР»
МАРКАЗИЙ УНИВЕРСАЛ МАГАЗИНИДАН

МАМЛАКАТИМИЗДА ИШЛАБ ЧИҚАРИЛГАН ЁКИ ЧЕТ ЭЛЛАРДАН КЕЛТИРИЛГАН ГИЛАМЛАРНИ СОТИБ ОЛИШИНГИЗ МУМКИН.

Магазинга йўл олишингиздан аввал, гиламларнинг қаерга жойлаштирилиши ёки осиб қўйилишини аниқлаб олинг.

Агарда оиланинг барча аъзолари доимо жамул-жам бўлиб турадиган меҳмонхона учун гилам сотиб оладиган бўлсангиз, унинг мўйи калта бўлиши лозим.

Ётоқхона учун юқори ўсиқ мўйли пахмоқнамо гилам жуда мос келади.

Гўзал нақшли, ёрқин тусли чўғдек товланувчи гиламлар қора тусли мебеллар қўйилган хоналарга файз бахш этади.

Ёрқин тусли мебеллар жойлаштирилган хоналарга эса ҳар қандай рангдаги гиламлар мос келаверади.

Сиз гиламлар ва гиламдўзлик буюмларини нақд пулга ва кредитга ҳам сотиб олишингиз мумкин.

«ЧИЛОНЗОР» МАРКАЗИЙ УНИВЕРСАЛ МАГАЗИНИ (телефон 77-13-06).

СИЗ ЭЛЕКТР ҚУВВАТИНИ ТУРМУШДА ВА ИШДА ҚАНДАЙ САРФЛАЙСИЗ?

ЭЛЕКТР ҚУВВАТИНИ ОҚИЛОНА ВА ТЕЖАБТЕРГАБ ИШЛАТИШ БИЗНИНГ БУРЧИМИЗДИР!

ЎЗ УЙИНГИЗДА

ТЕЛЕВИЗОР БЕКОРДАН-БЕКОРГА ИШЛАБ ТУРГАНЛИГИГА ЭЪТИБОР БЕРГАНМИСИЗ?

АГАРДА ҚЎШНИ ХОНАДА ҲЕЧ КИМ БЎЛМАСА ЧИРОҚ БЕКОРГА ЁНИБ ЁТГАНЛИГИНИ ЭЪТИБОРГА ОЛАСИЗМИ?

Ошхонада ёки зинапоя майдончасида лампочка беҳуда ёниб турганлигига эътибор берганмисиз?

100 ваттдан иборат оддий лампочка 1 соат давомида ёқиб қўйилса қанча электр қуввати сарфланишини биласизми? Ана шу вақт ичида беҳуда сарфланган энергия 3,5 килограмм нон ёпиш ёки 400 грамм шакар ишлаб чиқариш учун бемалол етишини биласизми?

Электр қуввати сарфланишини камайтириш учун қуйидаги тадбирларни бажариб бориш лозим:

электр маиший асбоблари (электр чойнаклар, кипятильниклар)ни мунтазам тозалаб туриш керак;

иложи бўлса (ваннахона, йўлаклар)да кам қувватли лампочкалардан фойдаланиш керак.

АГАРДА СИЗ ИШХОНАДА БЎЛСАНГИЗ

бекордан-бекорга ишлаб турган электр ускунаси олдидан ўтиб кетаётиб эътиборсизлик қилманг, қурилиш майдонларида прожекторлар, реклама ёритгичлари беҳуда ишлаб туришига йўл қўймаслик керак.

ЭЛЕКТР ИСИТИШ АСБОБЛАРИ, ВЕНТИЛЯТОРДАН ОҚИЛОНА ФОЙДАЛАНИНГИЗ!

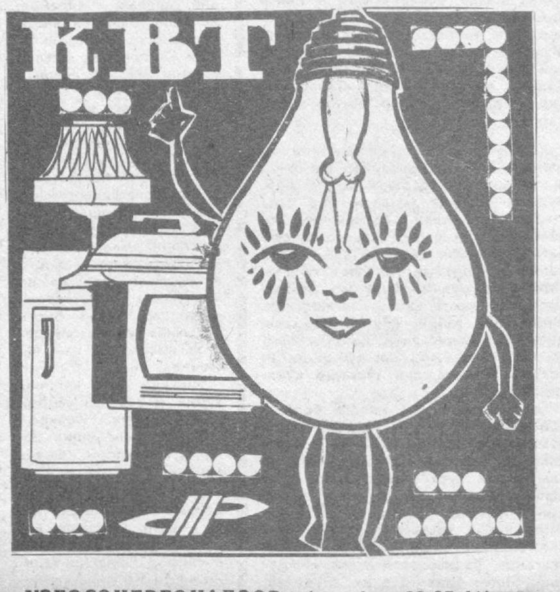

«УЗГОСЭНЕРГОНАДЗОР» (телефон 33-95-41).

ҚЎЛ СОАТЛАРИ ШАРОФАТИ

«ЭЛЕКТРОНИКА-5-209» ВА «ЭЛЕКТРОНИКА-30364» МАРКАЛИ ҚЎЛ СОАТЛАРИ ҚИММАТЛИ ВАҚТИМИЗНИ ТЕЖАШДА МУНОСИБ ЁРДАМ БЕРАДИ.

Унинг керакли пайтда янграйдиган овозли сигнали ва ҳар бир соат ўтгандан кейин вақтни англатиб туриши бу соатларнинг фазилатидир.

Соатларнинг юришдаги суткалик аниқлиги 5 секунд фарқ қилади. Элементли батарейкаларни алмаштирмасдан ишлаш муддати 1 йилдир. «Электроника» магазин-салонида қувват олиш элементи СЦ-30 сотувга қўйилган.

«ЭЛЕКТРОНИКА-5-209» СОАТЛАРИ, шунингдек, вақт интерваллари — соатлар, минутлар, секундлар ва секунднинг ўндан бир улушини ўлчаган ҳолда календарь ва секундомер вазифаларини ҳам бажаради.

«Электроника-5-209» соатларининг баҳоси 75 сўм. «Электроника-5-30364» — 55 сўм.

«ЭЛЕКТРОНИКА» ФИРМА МАГАЗИН-САЛОНИ (телефон 33-68-60).

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон реклама агентлиги (телефон 45-37-27).

театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА— 1/III да **Рустам ҳақида достон**, 2/III да **Мангулик.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 1/III да **Отелло**, 2/III да **Зебуннисо.**

цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА—**Москва цирки артистларининг гастроллари** (19.30)

кино

1, 2 МАРТДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«МЕРОС»—**К. Ёрматов номли** (жуфт соатларда, телефон 24-22-26).

«ҒАЛАБА НАШИДАСИ» — **К. Ёрматов номли** (жуфт соатларда), **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59).

«ДАЛА ҚЎРИҚЧИСИ» — **М. Шайхзода номли** (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45).

«РАҚОБАТЧИ ҚОНДОШЛАР»—**Қозоғистон** (11, 12, 14, 15, 17, 18, 20, 21.00; телефон 35-24-92), **Восток** (телефон 92-14-61). **Нукус** (13.30, 16, 18.30, 20.45), **Чайка** (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

«ЎЗБЕККОНЦЕРТ»

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

8, 9, 10 март кунлари соат 20.00 да

Ўзбекистон ССР ва Қорақалпоғистон АССР халқ артисти, Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофотининг лауреати

ОТАЖОН ХУДОЙШУКУРОВ

иштирокида

«АМУ ТУЛҚИНЛАРИ» ансамблининг

КОНЦЕРТЛАРИ

Билетлар Я. М. Свердлов номли концерт зали кассасида соат 14.00 дан сотилади.

Ўзбекистон ССР ДОСААФининг
РЕСПУБЛИКА БИРЛАШГАН
ТЕХНИКА МАКТАБИ

ҳайдовчилар тайёрлайдиган пуллик курсларга

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

— «А» категориясига (мотоцикллар),
— «ВС» категориясига (профессионаллар),
— 2 ва 1 классларга малака ошириш,
— автомобиль механиклари.

Бизнинг адрес: 700056, Тошкент шаҳри, Аральский кўчаси, 1-Олтитепа проезди, 37-уй. (Метронинг «М. Горький» станцияси).

«Главташкентстрой»нинг транспорт ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли
4-АВТОТРАНСПОРТ КОРХОНАСИ
3-класс профессионал ҳайдовчилар курсларига

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Курсга ўқишга ҳақиқий ҳарбий хизматни ўтаб қайтган ва Тошкент шаҳрида доимий пропискада бўлган ёшлар қабул қилинади.

Ўқиш муддати — 5,5 ой, ҳар ойда 45 сўм ҳажмида стипендия тўланади.

Қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Тўёна кўчаси, 205-уй (23, 68-автобусларнинг «АТП-4» бекати).

Тошкент шаҳар дорихоналар бошқармаси маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилотлари 37-дорихона мудири Р. И. Исҳоқовага отаси

Исмоил ИСҲОҚОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«Шарқ юлдузи» журнали коллективи журнал ходими Ф. Ҳайдаровага турмуш ўртоғи

Акмал ҲАЙДАРОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТВ

жума

1 МАРТ

● МТ I

17.25 «Эртак ҳузурида меҳмонда».
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Подмосковье қишлоғининг бугуни ва эртанги куни».
20.00 «Кинопанорама».
21.30 «Время».
22.00 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Днепр» —«Динамо» (Киев).
23.45 «Дунё воқеалари».
24.00 «Рассомлар ҳақида ҳикоялар». СССР халқ рассоми В. Горяев.

● МТ II

18.30 Янгиликлар.
18.45 Й. Мисливечек. Симфония. ЧССРдан олиб кўрсатилади.
18.55—19.25 РСФСР халқларининг VIII қишки спартакиадасида. Тоғ чанғи спорти.
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.50 Ритмик гимнастика.
21.20 «Пензада Суриков ҳузурида». Телефильм.
21.30 «Время».
22.00 В. Скороходов. «Гарнитур девори орқасида». Телеспектакль.

● ЎзТВ I

18.00 Янгиликлар.
18.15 «Қалб ҳарорати». Кинокўрсатув.
19.00 «Дунё воқеалари».
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Ишчанлик вазиятидаги давра». Телетомошабинларнинг саволларига Ўзбекистон ССР Социал таъминот министри Х. Ё. Ёқубжонова жавоб беради.
20.30 «Ахборот».
20.50 Республика қишлоқ хўжалик ходимлари кенгаши қатнашчилари учун концерт.
21.30 Москва. «Время».
22.00 «Бурч даъвати». Мирзачўл ерларини ўзлаштирувчилар ҳақида телеочерк.
22.20 «Мукофот». Бадиий фильм.
23.45 Янгиликлар.

● ЎзТВ II

18.05 Кўрсатувлар программаси.
18.10 «Иришканинг кундалиги». Болалар учун фильм.
18.25 Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига. «Денгиз характери». Бадиий фильм.
20.00 Тошкент янгиликлари.
20.20 «Профессор Товстоноговнинг режиссёрлик дарсларида». Ҳужжатли фильм.

шанба

2 МАРТ

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Пиллапоялар». Ҳужжатли фильм премьераси.
10.00 «Ўртоқ қўшиқ» Бутуниттифоқ телевизион конкурси.
10.50 «Тасвирий санъат». Шарҳ.
11.20 «Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик».
11.50 «Сергей Островой: шеърлар ва қўшиқлар...» Фильм-концерт.
12.45 «Инсон. Ер. Коинот».
13.30 «Оила ва мактаб».
14.00 «Далалар узра юлдузлар». Телефильм премьераси. «Меҳнатга яраша шараф ва шуҳрат» туркумидан.
14.30 «Сиз бунга қодирсиз».
15.15 «Камалак» халқ ижодиёти телевизион программаларининг VI Халқаро фестивали. «Халқ рақслари» (Жазоир).
15.35 «Дунё воқеалари».
15.50 «Дўстларимиз чеҳраси».
16.40 «Ҳайвонот оламида».
17.40 Г. Веревка номидаги хизмат кўрсатган Украина академик халқ хорининг концерти.
18.15 Сиёсий шарҳловчи Л. А. Вознесенский суҳбати.
18.45 Мультфильмлар.
19.15 Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига. «Володьканинг ҳаёти». Телевизион бадиий фильм премьераси. 1 ва 2-серия-лар.
21.30 «Время».
22.05 «Мен Прагани севаман». Кўрсатувни ЧССРда хизмат кўрсатган артист К. Готт олиб боради. ЧССРдан олиб кўрсатилади.
22.45 Дўстона армиялар X қишки спартакиадасида. 25 кмга пойга.
23.20 «Дўстлик туфайли туғилган». Ҳужжатли фильм.
23.50 Янгиликлар.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 «Агар соғлом бўлай десанг».
9.25 Москва хор коллективларининг концерти.
10.05 «Сиз яратган боғ».
10.35 «Тонгги почта» музикали кўрсатуви.
11.05 РСФСР халқларининг VIII қишки спартакиадасида. Тоғ чанғи спорти.
11.35 ДОНЕЦК ТЕЛЕСТУДИЯСИНИНГ ПРОГРАММАСИ.
12.35 «Стадион ҳамма учун».
13.05 «Ёдингдами, ўртоқ...»
14.15 «Кинотомошабин ҳамроҳи».
14.50 Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига. «Биринчи салют». Музикали кўрсатув.
16.05 Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Динамо» (Москва) — «Динамо» (Рига). Танаффус пайтида — «Агар соғлом бўлай десанг».
18.15 «Халқаро обзор».
18.30 «Мамлакат ва қитъалар бўйлаб». ГФР ҳужжатли фильмлари. «Жаҳон халқларининг ўйинлари» туркумидан: «Эскимослар», «Таити».
19.25 Хитой Халқ Республикаси санъат усталарининг концерти.
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 «Здоровье».
21.30 «Время».
22.05 «Хотиним, болаларим». Телевизион бадиий фильм.

● ЎзТВ I

10.00 «Ахборот».
10.25 «Ҳар биримизга боғлиқ». Ҳужжатли фильм.
10.45 Спорт программаси: 1. Волейбол бўйича эркаклар командалари ўртасида СССР чемпионати. Олий лига. «Искра» (Одинцово) — «Динамо» (Тошкент). «Меҳнат резервлари» спорт комплексидан ёзиб олинган репортаж. 2. «Шахмат мактаби».
11.45 «Иван Макарович». Бадиий фильм.
13.05 «Касаба союзлари — коммунизм мактаби» (рус.).
13.35 «Танбур тароналари». Концерт.
14.15 «Йўл ҳаракати хавфсизлиги учун» (рус.).
18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 Мультфильмлар.
18.30 «Биз қувноқ ва шодон яшаймиз».
19.10 Россияда 1905—1907 йиллардаги революциянинг 80 йиллигига. В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалидан репортаж.
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.50 «Ваня қандай қилиб хотин танлади». Катталар учун мультфильм.
20.10 Кечки концерт.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Совет Ўзбекистони шаҳарлари». Телефильмлар программаси.
21.30 Москва. «Время».
22.05 Республика қишлоқ хўжалик ходимлари кенгашига бағишланган Ўзбекистон санъат усталари ва ижрочи ёшларининг концерти. В. И. Ленин номидаги СССР Халқлари дўстлиги саройидан трансляция пайтида ёзиб олинган.
23.35 Кўрсатувлар программаси.

● ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

17.55 Кўрсатувлар программаси.
18.00 Мактаб ўқувчилари учун. «Олға, карнайчилар!»
18.30 «Дунё кезиб, оламни танийсан».
19.00 «Новости».
19.20 «Баҳористон». Award Тележурнал.
20.00 «Ахбор».
20.25 «Баҳорги кинокузатишлар». Ҳужжатли фильм.
20.40 Концерт.

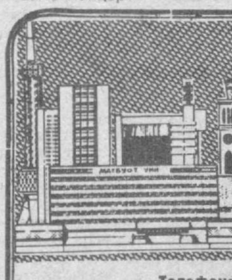

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ»)
—орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и Ташгорсовета.
(Газета бир йилда 300 марта чиқади).

БИЗНИНГ АДРЕС:
700047, ТОШКЕНТ ШАҲРИ,
ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32.

Телефонлар: секретариат — 33-57-02: бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат — 33-08-74; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-55-39; Совет қурилиши ва ҳуқуқ —32-54-19; фан, мактаб, олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат —32-56-81; ахборот —33-28-95; спорт ва ҳарбий ватанпарварлик ишлари— 32-55-32; хатлар — 33-29-70; эълонлар бўлими— 33-81-42; нашриёт диспетчери — 32-78-94.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р—12110. **Индекс 64690.** А-2060. **1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.**